

ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ 6

Bulletin communiste

VIETNAM
ΠΟΛΕΜΟΣ, ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΙ ΚΕΡΔΟΣ

"ΔΙΕΘΝΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ" CAHIERS D'ETUDES ANTIAUTORITAIRES

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

PHYSICS

1950-1951

1950-1951

Βάρδας
Τσογρής

ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 6

Cahiers d' études antiautoritaires

Bulletin Communiste

ΒΙΕΤΝΑΜ : ΠΟΛΕΜΟΣ ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΙ ΚΕΡΔΟΣ

«ΔΙΕΘΝΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ»

Τὸ κείμενο τῆς ομάδας BULLETIN COMMUNISTE: «Βιετνάμ: πόλεμος, εἰρήνη καὶ κέρδος» ἐκδόθηκε στὴ σειρά τῶν τετραδίων «ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ» τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1976 ἀπὸ τὴν «Διεθνῇ Βιβλιοθήκῃ», Ἀκαδημίας 63, ὁρ. 7ος, γραφ. 10, τηλ. 608-635 — σὲ μετάφραση τοῦ Θέμη Μιχαήλ — Ἱπποδάμιου 7, Παγκράτι. Ἐκδότης - ὑπεύθυνος: Χρήστος Κωσταντινίδης. Ἵπεύθυνος τυπογραφείου: Λουκᾶς Γιωδάνης, Θεμιστοκλέους 80, τηλ. 615-079 — Ἀθήνα.

Τὸ Νο 7 τοῦ «Πεζοδρομίου» θὰ ἐκδοθεῖ τὸν Μάρτιο τοῦ '76. Σ' αὐτὸ θὰ δημοσιευτοῦν κείμενα συντρόφων πάνω στὴν ἐξέγερση τοῦ Νοέμβρη '73 καὶ θὰ ἔχει τίτλο: «Ἡ ἀνάπτυξη τοῦ κεφαλαίου στὴν Ἑλλάδα».

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΒΙΕΤΝΑΜ

κείμενο μιλάει ομάδας συντρόφων

Ο πόλεμος τελείωσε. Η Σαϊγκόν μετονομάστηκε σε πόλη του Χό Τσι Μίνχ και οι πολίτες καταθέτουν τα όπλα για να πάνε στο εργοστάσιο και στο χωράφι και να δώσουν τη «μάχη της παραγωγής».

Ξέροντας ότι χάνουν ένα σημαντικό άλλοθι, όλες οι οργανώσεις της άριστερας και της άκρας άριστερας, στην Ελλάδα όπως και παντού, ύψωσαν για τελευταία φορά το καλοκαίρι του '75 τον τόνο της φωνής τους για να πανηγυρίσουν τη «νίκη του βιετναμέζικου λαού».

Τα κείμενα του «BuHietin Communiste» που δημοσιεύονται σ' αυτό το τεύχος του «Πεζοδρομίου» δίνουν μια απάντηση στο ζήτημα του περιεχομένου αυτής της «νίκης», κυρίως σε σχέση με τη διεθνή ανάπτυξη της συσσώρευσης του Κεφαλαίου και με το επαναστατικό κίνημα στις μητροπόλεις του καπιταλισμού. Προηγουμένως, όμως, κρίθηκε απαραίτητο να συγκεντρωθούν σ' ένα κείμενο μία σειρά από στοιχειώδεις πληροφορίες, που ίσως αποτελούν κοινοτοπίες για τον ξένο αναγνώστη αλλά είναι σχεδόν άγνωστες στην Ελλάδα. Αποτέλεσμα αυτής της δουλειάς είναι το κείμενο που ακολουθεί. Για το γράψιμό του χρησιμοποιήθηκαν ελεύθερα αρκετές ξενόγλωσσες μπροσοϋρες και άρθρα, ενώ η ανωνυμία δεν σημαίνει ότι οι εκτιμήσεις και κρίσεις που εκφράζονται είναι δεσμευτικές για το «Πεζοδρόμιο». Σκοπός των συντρόφων που το έπεξεργάστηκαν ήταν — μέσα από μια ιστορική θεώρηση της εξέλιξης των κοινωνικών αγώνων — να διευκρινιστεί τί είναι ο πόλεμος και η ειρήνη στο Βιετνάμ, γιατί η θλιβερή χορωδία των νικητρίων ύμνων και το φωτοστέφανο του βιετναμέζικου στρατιωτικού ήρωισμού τυφλώνουν αυτούς που θέλουν να κατανοήσουν την ταξική κατάσταση της χώρας.

Ι. — Η ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ 1930 ΚΑΙ Ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Το Βιετνάμ, χώρα κατ' έξοχήν αγροτική, δεν είχε περισσότερους λόγους από οποιαδήποτε άλλη για να ξεφύγει από την παγκόσμια αντεπανάσταση που άρχισε πριν μισό αιώνα. Εκείνο όμως που το ανέδειξε σε τόσο κρίσιμο σημείο της παγκόσμιας πολιτικής σκακιέρας, είναι ότι η επανάσταση εκεί παρέμεινε ζωντανή για περισσότερο καιρό, απ' ό,τι σε άλλες χώρες.

Σ' αυτή την αποικιοκρατούμενη χώρα υπήρχε πριν τον πόλεμο ένα έστω και περιορισμένο αριθμητικά προλεταριάτο: περισσότεροι από 200.000 εργάτες στις φυτείες και στα ορυχεία, στους οποίους θα πρέπει να προστεθούν οι λιμενεργάτες και οι εργάτες μερικών διομηχανιών. Το 1928-29 ξέσπασαν σημαντικές απεργίες που σύντομα ακολουθήθηκαν από αγροτικές εξεγέρσεις. Ο αριθμός των μελών των παρανομων συνδικάτων αυξήθηκε μεταξύ του 1930 και '31 από 6.000 σε 64.000. Αυτή την εποχή (1929) ιδρύθηκε το Κομμουνιστικό Κόμμα 'Ινδοκίνας που, όπως παντού αλλού, πολύ σύντομα πρότεινε μια μετωπική πολιτική. Η δύναμη του Κ.Κ. περιοριζόταν κυρίως στην αγροτιά, ενώ στον εργατικό χώρο ήταν ισχυρότερη η «τροτσκιστική» αντιπολίτευση που αντιπροσώπευε πλατειά στρώματα της εργατικής τάξης και έλεγχε τα συνδικάτα.

Οι τροτσικιστές ήταν σέ θέση τὸ 1932 στὴ Σαϊγκὸν νὰ προτείνουν κοινὸ μέτωπο στὸν Τράν Βάν Γκιάου, τὸν σταλινικὸ ἡγέτη γιὰ τὸ Νότο (παρὰ τὴ διαφωνία ὀρισμένων πρὸς «ὀρθόδοξων» τροτσικιστῶν ποὺ διασπάστηκαν καὶ ἱδρυσαν τὸν «Διεθνῇ Κομμουνιστικὸ Σύνδεσμο»). Οἱ σταλινικοὶ ἀποδέχτηκαν τὴν πρόταση καὶ τὸν ἴδιο χρόνο βγήκε μιὰ κοινὴ ἐφημερίδα, «Ἡ Πάλη». Τὸ 1933 παρουσιάστηκε κοινὸς συνδυασμὸς στὶς δημοτικὲς ἐκλογὲς τῆς Σαϊγκὸν καὶ ἐκλέχθησαν δύο τροτσικιστές καὶ ἕνας σταλινικός. Τὸν Αὐγούστο τοῦ 1935 τὸ «Ἐβδομο Συνέδριο τῆς Κομιντέρν κήρυξε τὴ συνεργασία μὲ τὶς «δυτικὲς δημοκρατίες» καὶ τοὺς «προοδευτικοὺς καπιταλιστές». Τὸ Κ.Κ. τῆς Ἰνδοκίνας ἐγκατέλειψε πειθῆνια τὸ σύνθημα «κάτω ὁ γαλλικὸς ἱμπεριαλισμὸς». Παρ' ὅλα αὐτὰ οἱ σταλινικοὶ καὶ οἱ τροτσικιστές ἐξακολούθησαν νὰ συνεργάζονται γιὰ λίγο διάστημα μέσα σὲ κοινὲς «ἐπιτροπὲς δράσης». Οἱ σταλινικοὶ γνώρισαν πολλὰς διασπάσεις ἐνῶ οἱ τροτσικιστές ἐνισχύθηκαν. Τὸ 1936, μὲ τὴ νίκη τοῦ Λαϊκοῦ Μετώπου στὴ Γαλλία, ἦρθαν διαταγὲς ἀπὸ τὸ Παρίσι καὶ τὴ Μόσχα γιὰ τὴ διακοπὴ κάθε συνεργασίας μὲ τοὺς τροτσικιστές. Οἱ «προοδευτικοὶ καπιταλιστές» τοῦ Παρισιοῦ κήρυξαν γενικὴ ἀμνηστία τόσο στὴ μητρόπολη ὅσο καὶ στὶς ἀποικίες, κ' ἔτσι στὸ Βιετνάμ τὸ Κ.Κ. νομιμοποιήθηκε ντὲ φάκτο. Παράλληλα ἄρχισε μιὰ ἐντονη πολεμικὴ ἐναντίον τῶν τροτσικιστῶν. Τὸ 1937 οἱ σταλινικοὶ ἐκδιώχτηκαν ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα «Ἡ Πάλη», ποὺ ἄρχισε βίαιες ἐπιθέσεις ἐναντίον τῆς «προδοτικῆς» πολιτικῆς τοῦ «λαϊκοῦ μετώπου». Τὰ μέλη τῶν τροτσικιστικῶν ὁργανώσεων ἔφτασαν τὶς 5.000. Ὁ τροτσικιστὴς ἡγέτης Τὰ Του Τάου ἐκτοπίστηκε γιὰ δύο χρόνια, ἀλλὰ στὸ διάστημα αὐτὸ ἐκλέχτηκε δύο φορές στὸ δημοτικὸ συμβούλιο τῆς Σαϊγκὸν. Σ' αὐτὲς τὶς τοπικὲς ἐκλογὲς οἱ τροτσικιστές ἔφτασαν μέχρι τὸ 80% τῶν ψήφων, ἐνῶ οἱ δύο σταλινικοὶ ποὺ εἶχαν ἀπομείνει δὲν κατόρθωσαν τελικὰ νὰ ἐπανεκλεγοῦν τὸ 1939. Ὅμως ὁ μῆνας τοῦ μέλιτος μὲ τοὺς «προοδευτικοὺς καπιταλιστές» τέλειωσε καὶ τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1939 ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις ἔθεσε ἐκτὸς νόμου τὸ Κ.Κ. στὴ Γαλλία καὶ στὶς ἀποικίες. Δύο μῆνες ἀργότερα, στὶς 13 Νοεμβρίου 1939 τὸ Κ.Κ. Ἰνδοκίνας ἔπικειροῦσε νὰ συμβιβάσει τὰ ἀσυμβίβαστα καταδικάζοντας τὸν «ἱμπεριαλιστικὸ πόλεμο τῆς Γαλλίας ἐναντίον τῆς Ναζιστικῆς Γερμανίας» καὶ καλώντας ταυτόχρονα τοὺς ὁπαδούς του νὰ ἀγωνιστοῦν ἐναντίον τῶν «ἐπιθετικῶν βλέψεων τοῦ γιापωνέζικο φασισμού», ποὺ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἀπειλοῦσε τὶς ρωσικὲς θέσεις στὴν Ἀπὸ Ἀνατολή. Μόνο ὁ πόλεμος ἐπέτρεψε στοὺς σταλινικοὺς νὰ ἀποκτήσουν μιὰ θέσις ἰσχύος ἀπέναντι στὴν «τροτσικιστικὴ» ἀντιπολίτευσις, ἐφόσον συμμετείχαν στὴν «Ἀντίσταση» ποὺ ἀναγνωρίστηκε καὶ ἐξοπλίστηκε ἀπὸ τοὺς δυτικούς «συμμάχους». Γιὰ τὰ στοιχεῖα αὐτὰ βλέπε Bob Potter, «Vietnam: Whose Victory?», μپروسούρα τῆς «Solidarity», ὅπου ὑπάρχει καὶ ἡ σχετικὴ βιβλιογραφία).

Στὶς ἀρχὲς τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου οἱ γιापωνέζοι ἀπέκτησαν τὸν ἑλεγχὸ τοῦ Βιετνάμ, ἀλλὰ ἀναγνώρισαν τοὺς γάλλους σὺν «νόμιμη ἀρχή» καὶ τὰ γαλλικὰ στρατεύματα ἐξακολούθησαν νὰ σταθμεύουν στὴ χώρα. Τὸν Μάιο τοῦ 1941 τὸ Κ.Κ. «αὐτοδιαλύθηκε» καὶ ἱδρύθηκε ὁ Σύνδεσμος γιὰ τὴν Ἀνεξαρτησία τοῦ Βιετνάμ (Βιετμίνχ), σὺν πλατὺ μέτωπο ὅπου ἀκόμα καὶ οἱ γάλλοι κλήθηκαν νὰ συμμετάσχουν. Τὸ Κ.Κ. ἔδωσε λοιπὸν ἀπόλυτη προτεραιότητα στὸν «ἀντιφασιστικὸ ἀγῶνα» ἐναντίον τῶν γιापωνέζων καὶ προσάρμοσε τὸ πρόγραμμά του στὶς ἀνάγκες τῶν μετωπικῶν συμμαχιῶν. Ὁ Γκιὰπ δῆλωνε ὅτι «πρέπει νὰ παραμεριστεῖ τὸ σύνθημα τῆς ἀγροτικῆς μεταρρύθμισης», ἐνῶ μιὰ ἀπόφασις τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς λίγο πρὶν τὴν ἱδρύσει τοῦ Βιετμίνχ διακήρυξε ὅτι «τὴ στιγμὴ αὐτὴ τὰ ἐπὶ μέρους καὶ ταξικὰ συμφέροντα πρέπει νὰ ὑποταχθοῦν στὸ ἐθνικὸ πρόβλημα». (Βλ. «τριάντα χρόνια ἀγῶνα τοῦ Κόμματος», Βορειοβιετναμέζικη ἐκδόσις στὴν ἀγγλικὴ γλῶσσα, σελ. 70). Ὁ Βιετμίνχ βοηθήθηκε ἐξαρχῆς ἀπὸ τὴν ἐθνικιστικὴ Κίνα καὶ ἀργότερα ἀπὸ τὶς Η.Π.Α. καὶ οἱ δύο σκόπευαν νὰ τὸν χρησιμοποιήσουν γιὰ νὰ ἱκανοποιήσουν μεταπολεμικὰ τὶς δικές τους βλέψεις εἰς βάρος τῶν

Γάλλων. Τò 1944 άποφασίστηκε ή ίδρυση τακτικών στρατιωτικών μονάδων, πού έκαναν την πρώτη τους επίχειρηση τὰ Χριστούγεννα του ίδιου χρόνου και πού ή δύναμή τους έφτασε για πρώτη φορά τους 1.000 άντρες τόν Φεβρουάριο του 1945 για νά αύξηθει σέ 5.000 τόν Αύγουστο. Τόν Ιούνιο έξη έπαρχίες του Βορρά έλέγχονταν από τόν Βιετμίνχ. Στις 15 Αύγουστου οί γιαπωνέζοι παραδόθηκαν στους συμμάχους και τέσσερις ήμέρες αργότερα οί δυνάμεις του Βιετμίνχ βάδισαν στο Άνόι και άνακηρύχθηκαν επίσημα κυβερνητική έξουσία, χωρίς οί 1.000 στρατιώτες πού μπήκαν στην πόλη νά συναντήσουν την παραμικρή αντίσταση από τους 30.000 γιαπωνέζους πού βρισκόντουσαν εκεί. Στις 22 του μηνός ό Βιετμίνχ έγκατέστησε μιá «Λαϊκή Έπιτροπή για τò Νότο» στο δημαρχείο της Σαϊγκόν.

Με τò τέλος του πολέμου και τή συντριβή του γιαπωνέζικου φασισμού έπανεμφανίστηκε, όπως και άλλου, τò κίνημα του προλεταριάτου. Όσοδήποτε λίγο κι' άν άνασκηωθεί τò πέπλο του πολέμου άντιλαμβανόμαστε ότι τò κίνημα τών τάξεων στο Βιετνάμ παρουσιάζει κατά βάθος πολλές όμοιότητες με τόν υπόλοιπο κόσμο. Η παγκοσμιοποίηση του Κεφαλαίου δέν είναι λέξη χωρίς περιεχόμενο, όσο κι' άν ή φαντασία τών διαφόρων «πρωτοποριών» έξάπτεται από τις έπιφανειακές διαφορές. Τά γεγονότα όμως έπιβεβαίωσαν ότι όλη ή Ιστορία του Βιετνάμ κατά τή διάρκεια της «ήρωικης αντίστασης» του, δέν είναι παρά μιá σειρά από ήττες του προλεταριάτου.

II. — Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΤΡΙΒΗ ΤΟΥ ΒΙΕΤΝΑΜΕΖΙΚΟΥ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΤΟΥ

Σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας τών «Πέντε Μεγάλων» τò καθήκον της διατήρησης «του νόμου και της τάξης» και του άφοπλισμού τών γιαπωνέζικων στρατευμάτων, άνατέθηκε στα στρατεύματα της Έθνικιστικής Κίνας για τόν Βορρά και της Βρεταννίας για τò Νότο. Στόν Βορρά ό Χό Τσι Μίνχ ήρθε σέ συμβιβασμό με τους κινέζους, όργάνωσε εκλογές τόν Ιανουάριο του 1946 άφου ύποσχέθηκε ένα σημαντικό άριθμό έδρων για τὰ μη κομμουνιστικά κόμματα μέσα στα πλαίσια του Μετώπου και άρχισε νά θεμελιώνει μεθοδικά τόν έλεγχό του πάνω στη χώρα.

Στο Νότο τὰ πράγματα έξελίχθηκαν διαφορετικά. Ό Βιετμίνχ έδειξε από την άρχή ότι ήταν άποφασισμένος νά έχει έγκάρδιες σχέσεις με τους Άγγλους και τους Γάλλους. Στο διάστημα όμως πού μεσολάβησε μέχρι την άφιξη τών άγγλικών στρατευμάτων (άρχες Σεπτεμβρίου) ξέσπασαν βίαιες ταραχές, στις όποιες ό πληθυσμός συνέλαβε πολλούς γνωστούς «προύχοντες», εκτέλεσε μερικούς άπ' αυτούς και λεηλάτησε γαλλικές περιουσίες. Ό Βιετμίνχ προσπάθησε άπεγνωσμένα νά άνακτήσει τόν έλεγχο της κατάστασης: καταδίκασε τις ταραχές, έκανε δημόσιες εκκλήσεις για «συνεργασία» με τις άποικιακές δυνάμεις, άπειλήσε τους υπεύθυνους για «καταλήψεις γής και άτομικής ιδιοκτησίας» και, κυρίως, προσπάθησε νά διαλύσει τις πολυάριθμες ομάδες αυτοάμυνας της θάσης και νά άφοπλίσει τόν πληθυσμό ένισχύοντας παράλληλα την άστυνομία του (τὴ «Δημοκρατική Φρουρά»). Η σημαντικώτερη από τις «ομάδες αυτοάμυνας» ήταν ή πολιτοφυλακή πού όργανώθηκε από 400 εργάτες του έργοστασίου σιδηροδρομικού υλικού του Γκό.Βάπ, λίγα μίλια στα θόρεια της Σαϊγκόν. Τò έργοστάσιο αυτό είχε παράδοση μαχητικής δράσης, είχε άποσπάσει μισθολογικές παραχωρήσεις ακόμα και στην περίοδο της γιαπωνέζικης κατοχής, και από τόν Αύγουστο είχε καταληφθεί από τους εργάτες του. Μικρότερες «ομάδες αυτοάμυνας» υπήρχαν στα περίχωρα και στις λαϊκές συνοικίες της Σαϊγκόν.

Η κατάσταση παρέμεινε ρευστή μέχρι την άφιξη τών βρεταννικών στρατευμάτων, στα όποια ό Βιετμίνχ έτόιμασε ένθουσιώδη ύποδοχή. Στόχος τών άγγλων ήταν νά άποκαταστήσουν τὴ γαλλική κυριαρχία στην Ίνδοκίνα. Για νά φέρουν σέ πέρας αυτό τò έργο βασίστηκαν στα γιαπωνέζικα στρατεύματα (40.000 στο Νότιο Βιετνάμ, από τὰ όποια 20.000 στην περιοχή της Σαϊγκόν), πού σύμφωνα με τους όρους της

συνθηκολόγησης ήταν υπεύθυνα για την τήρηση του νόμου και της τάξης. Οί άγγλοι, άφου απέκτησαν εϊρηνικά τόν έλεγκο στρατηγικών σημείων, έξοπλίσαν τούς γάλλους (πού είχαν στο μεγαλύτερο μέρος τους άφοπλιστεί).

Οί τροτσκιστές της ομάδας «Σπίθα», προβλέποντας μιá έπικείμενη και αναπόφευκτη άναμέτρηση με τις Γαλλοβρετανικές στρατιωτικές δυνάμεις, άρχισαν νά μοιράζουν προκηρύξεις άπαιτώντας τή συγκρότηση ένός Συμβουλίου Λαϊκής Δράσης — πού θά είναι τó όργανο του άγώνα υπέρ της εθνικής ανεξαρτησίας — και τόν έξοπλισμό τών έργατών. Ή έργατική πολιτοφυλακή του Γκό.Βάπ έκανε διαρκείς έκκλήσεις για τόν έξοπλισμό όλων τών έργατών. Στις 19 Σεπτεμβρίου οί άγγλοι κήρυξαν στρατιωτικό νόμο για νά άντιμετωπίσουν τήν άναταραχή και τέσσερις μέρες άργότερα οί γαλλικές δυνάμεις έξαπέλυσαν έπίθεση έναντίον του Δημαρχείου, έδιωξαν τήν Έπιτροπή του Βιετμίνχ και ύψωσαν τή γαλλική σημαία. Πρίν έγκαταλείψει τó κέντρο της Σαϊγκόν, ή Έπιτροπή του Βιετμίνχ γέμισε τούς τοίχους της πόλης με άφίσεις πού καλούσαν τόν πληθυσμό νά «διασκορπιστεί στην ύπαιθρο», νά «άποφύγει τήν άναμέτρηση» και νά «διατηρήσει τήν ψυχραιμία του» έπειδή ή Έπιτροπή έλπιζε νά άρχίσει «διαπραγματεύσεις»! Τó Μέτωπο άφνε στις δυνάμεις κατοχής τή φροντίδα νά συντρίψουν τις έξεγερμένες μάζες, πράγμα πού τελικά κατορθώθηκε μετά άπό λυσσώδεις μάχες δύο σχεδόν μηνών μέσα και έξω άπό τή Σαϊγκόν. Σ' όλο αυτό τó διάστημα ό Βιετμίνχ άσχολήθηκε με τήν άναδιοργάνωση τών δυνάμεών του και τήν έξόντωση κάθε είδους άντιπολίτευσης.

Τό Συμβούλιο τών Βιετμίνχ για νά έξασφαλίσει «τὴν άναγνώριση» τών Βρετανών σαν μιá «ντὲ φάκτο» κυβέρνηση είχε κάνει τó κάθε τι πού θά μπορούσε νά δείξει τή δύναμή του και νά υποδηλώσει τήν ικανότητά του νά «διατηρήσει τήν τάξη». Διά μέσου του τύπου του είχε διατάξει τή διάλυση όλων τών παρτιζάνικων ομάδων οί όποιες είχαν άγωνιστεί ένάντια στο Γαπωνέζικο Ιμπεριαλισμό. "Όλα τά όπλα έπρεπε νά παραδοθούν στις άστυνομικές άρχές τών Βιετμίνχ. Ή έθνοφρουρά τών Βιετμίνχ, γνωστή σαν «Δημοκρατική Φρουρά», και ή άστυνομία τους είχαν έτοιμó τó νόμιμο μονοπώλιο στην κατοχή τών όπλων.

Βασικά αυτοί πού κτυπήθηκαν άπ' αυτή τήν άπόφαση δέν ήταν άλλοι άπό τις «ομάδες αυτόάμυνας» τις ριζωμένες στα έργοστάσια και τις φυτείες, ή όργάνωση «πρωτοποριακή νεολαία» και διάφορες έργοστασιακές ομάδες πού ήταν άρκετά καλά έξωπλισμένες και πού ύποστήριζαν ένα άρκετά ριζοσπαστικό κοινωνικό πρόγραμμα.

Παρ' όλα τά τεκμήρια της ύποταγής τών Βιετμίνχ στις δυνάμεις κατοχής αυτοί διώχνονται άπό τó Δημαρχείο και τή Σαϊγκόν μετά τήν κήρυξη του στρατιωτικού νόμου. Τή νύχτα της 22-23 Σεπτέμβρη του '45 τά νεομεταφερόμενα στη Σαϊγκόν γαλλικά στρατεύματα πού διοικούνται άπό Βρετανούς αξιωματικούς άνακαταλαμβάνουν διάφορους άστυνομικούς σταθμούς, τήν κεντρική τράπεζα και τó ταχυδρομείο χωρίς νά συναντήσουν αντίσταση. Και ένw οί Βιετμίνχ έκλιπαρούν διαπραγμαμείο χωρίς νά συναντήσουν αντίσταση, μιá άληθινή έξέγερση ξεσπά στις έργατικές συνδικίες της πόλης. Έκρήξεις ακούγονται παντού. Τó κίνημα έχει ξεσπάσει χωρίς κέντρα νά τó καθοδηγεί.

Σε όλες τις συνοικίες, αυτοκίνητα, δέντρα, κάρρα, έπιπλα όρθώνονται σε όδοφράγματα για νά έμποδίσουν στις γαλλικές περιπόλους τήν κατάληψη τών στρατηγικών θέσεων. Τó κέντρο της πόλης γρήγορα πέφτει υπό τόν έλεγχο τών Γαλλικών και Γαπωνέζικων στρατευμάτων ένw οί φτωχότερες συνοικίες (όπως ή Κάνχ-χόι, Κάου-κό, Μπάν-κό, Φού-νχουάν, Τάν-ντίνχ και Θι-νγκέ), είναι σταθερά στα χέρια τών έπαναστατών. Άνάμεσά τους βρίσκονται οί άγωνιστές τών Λαϊκών Συμβουλίων, οί «ομάδες αυτόάμυνας», ή όργάνωση «πρωτοποριακή νεολαία», Κάο-νταϊστές, άκόμα και «έξω άπ' τή γραμμή» άτομα της σταλινικής «Δημοκρατικής Φρουράς».

Στις περιοχές πού οί λαϊκές δυνάμεις είναι ισχυρές οί γάλλοι άντιμετωπίζουν-

ται με τα όπλα. Οι σκληρότερες φυσιогνωμίες του παλιού καθεστώτος και οι άστυνομικοί που έχουν συμμετάσχει σε βασανιστήρια κυνηγήθηκαν, σκοτώθηκαν και πετάχτηκαν στους ύπονόμους. Ο ρατσισμός, θρεμμένος από 80 χρόνια ιμπεριαλιστικής κυριαρχίας και από την περιφρόνηση των λευκών για τους κίτρινους, αφήνει το αποτύπωμά του στη βία των μαζών ή όποια ξεσπά σε κάτι τέτοιες στιγμές. Η σφαγή μιας εκατοντάδας γάλλων πολιτών στο Έρβ Έσάτ και στο Τάν-ντίνχ, είναι μια όδυνηρή υπενθύμιση αυτού του γεγονότος. Οι απειλές πολλών γάλλων ότι «θα τους γδάρουν ζωντανούς για να κάνουν το δέρμα τους σανδάλια» πραγματοποιείται από τους βιετναμέζους έναντι όλων των λευκών.

Ένώ οι δυνάμεις κατοχής έρευνούν και περιφρουρούν όλο το κέντρο της πόλης, ένοπλες ομάδες κατορθώνουν να πυρπολήσουν κεντρικές αποθήκες και μέγαρα (όπως π.χ. το κτήριο της Έταιρίας Ράμπερ). Κατά τη διάρκεια της νύχτας της 23-24 του Σεπτέμβρη ένοπλες ομάδες επαναστατών κάνουν διαρκείς επιθέσεις στο λιμάνι. Την επόμενη μέρα ομάδες επαναστατών παρελαύνουν ανοικτά στην όδο Βερντέν και διαδηλώνουν στη λεωφόρο Ντέ Λά Ζόμ. Φτάνουν ίσαμε την Αγορά την οποία και έκαψαν τελείως. Στη Σαϊγκόν δεν υπάρχει ούτε ύδρευση ούτε ηλεκτρισμός. Καθημερινά οι γάλλοι επιζητούν να επεκτείνουν την περιοχή που έχουν υπό τον έλεγχό τους ενώ διάφορες έξοπλισμένες ομάδες οργανώνονται σαν γκουερίλλας στην περιφέρεια της πόλης.

Το Συμβούλιο των Βιετμίνχ βγάζει μια προκήρυξη: «Οι Γάλλοι... φαίνεται να ευχαριστιούνται δολοφονώντας τον λαό μας. Υπάρχει μόνο μια απάντηση: ένας αποκλεισμός τροφής». Ένώ επιζητούσαν την λιμοκτονία των Γάλλων (μια άνωφελη έλπίδα αφού τα Βρετανικά πλοία ελέγχουν την είσοδο στο λιμάνι) επέμεναν να εκλιπαρούν τους Βρεττανούς για διαπραγματεύσεις. Τελικά κατορθώνουν να άρξουν συνομιλίες με τον Βρεττανό διοικητή.

Στις 5 Οκτωβρίου καταφθάνει στη Σαϊγκόν ο στρατηγός Λεκλέρκ, με αποστολή «να άποκαταστήσει την τάξη» και «να κτίσει μια ίσχυρή Ίνδοκίνα μέσα στη Γαλλική Ένωση». Αποβιβάζει τα στρατεύματά του και οι κομμάντος του πολεμικού «Τριομφάν» παρελαύνουν στις κεντρικές λεωφόρους. Η τρίχρωμη άνεμίζει ξανά στα παράθυρα. Οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των Βιετμίνχ και των Βρεττανών συνεχίζονται. Το μοναδικό αποτέλεσμα είναι ότι επιτρέπεται στα Βρεττανο-γιαπωνέζικα στρατεύματα ή «έλεύθερη και άνεμπόδιση διάβαση» μέσ' από τις ζώνες που θρίσκονται κάτω από τον έλεγχό τους. Οι Γιαπωνέζοι καταλαμβάνουν στρατηγικά σημεία στην περιφέρεια της Σαϊγκόν· ενώ στις 12 Οκτωβρίου Γαλλικά στρατεύματα προωθούνται βορειοανατολικά. Οι έξαθλιωμένες άγροτικές περιοχές καίγονται από το θίγγε ως το Τάν-μπίνχ.

Στις περιοχές που βρίσκονται κάτω από τον έλεγχο των Βιετμίνχ ή σταλινική τρομοκρατία βρίσκεται στο άπόγειό της. Το πρόσχημα της «λαϊκής όργης» και των «λαϊκών δικαστηρίων» χρησιμοποιήθηκε παντού για να ταχτοποιήσουν τους λογαριασμούς. Οι πολιτοφύλακες της τροτασκυτικής ομάδας «Ο Άγώνας» είναι τα πρώτα θύματα της σταλινικής τρομοκρατίας. Συναθροισμένοι σ' ένα ναό της περιοχής Θούντοκ και ενώ προετοιμαζαν τον ένοπλο άγώνα κατά των Γάλλων στο μέτωπο Τζιά-ντίνχ, κυκλώθηκαν ένα πρωινό από τους Βιετμίνχ, συνελήφθηκαν και φυλακίστηκαν στο Μπέν-σακ, στην έπαρχία Θού-ντάου-μότ. Εκεί δολοφονήθηκαν. Άνάμεσά τους ήταν ο Τράν-βάν-θάκ, πρώην δημοτικός σύμβουλος στη Σαϊγκόν, εκλεγμένος στα 1933 σε μια σταλινό-τροτασκυτική λίστα.

Η πρώτη άποφασιστική επίθεση των σταλινικών έναντι των τροτασκυτών στη Σαϊγκόν είχε γίνει τις μέρες που αποβιβαζόντουσαν στην πόλη τα άγγλικά στρατεύματα. Η άστυνομία τους περικύκλωσε την έδρα μιας Λαϊκής Έπιτροπής που βρισκόταν κάτω από τον έλεγχο των τροτασκυτών και συνέλαβε όσους βρίσκόντουσαν εκεί. Από αυτούς 30 έξαφανίστηκαν για πάντα. Χαρακτηριστικό δείγμα του τροτακυ-

στικού μαζοχισμού είναι η δήλωση ενός από τους παρευρισκομένους, όπως αναφέρεται στη γαλλική επιθεώρηση «Τετάρτη Διεθνής» (Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1947, σελ. 43): «Συμπεριφερθήκαμε σαν πραγματικοί αγωνιστές της Έπανάστασης. Άφησαμε να μας συλλάβουν χωρίς να προβάλουμε αντίσταση στην αστυνομική βία, παρ' όλο που υπερτερούσαμε αριθμητικά και ήμασταν όλοι καλά όπλισμένοι! Τρεις εβδομάδες αργότερα συνελήφθη από στρατιώτες των Βιετμίνχ ο Τά-Του-Τάου καθώς πήγαινε στη Σαϊγκόν. Κατηγορήθηκε σαν «πράκτορας των γιαπωνέζων», οδηγήθηκε σε μια τοπική Λαϊκή Έπιτροπή για να δικαστεί, και άφου άθωώθηκε τρεις φορές εκτελέστηκε! Αυτό φυσικά δεν εμποδίζει τους σύγχρονους γάλλους τροτσκιστές να έχουν διπλά-διπλά τις φωτογραφίες του Τά-Του-Τάου και του Χό Τσι Μίνχ και να προφασίζονται άγνοια για το ποιός σκότωσε τον βιετναμέζο τροτσκιστή ηγέτη. Άς προστεθεί, τέλος, ότι στο διάστημα της διακυβέρνησης της Σαϊγκόν από την επιτροπή του Βιετμίνχ η πολιτική των τροτσκιστών — αντίθετα από τις εργατικές πολιτοφυλακές — ήταν «κριτική υποστήριξη» προς αυτή την Έπιτροπή.

Μέσα σ' αυτήν την ατμόσφαιρα τρομοκρατίας των Βιετμίνχ η εργατική πολιτοφυλακή του εργοστασίου σιδηροδρομικού (Τράμ) υλικού στο Γκό-Βάπ έλαβε μέρος στην εξέγερση με δική της πρωτοβουλία. Οί 400 εργάτες της Έταιρίας ήταν γνωστοί για την αγωνιστικότητά τους και το ύψηλο επίπεδο συνείδησης και αυτονομίας. Ήδη από τις 9 Μαρτίου 1945 είχαν δημιουργήσει εργοστασιακό συμβούλιο και από τον Αύγουστο του '45 το εργοστάσιο είχε καταληφθεί και διευθύνονταν από τους ίδιους τους εργάτες μέχρι τη στιγμή της εξέγερσης.

Μέσα στην ατμόσφαιρα του ιδεολογικού ολοκληρωτισμού όπου όλοι οί εργάτες που δεν ταυτίζονται με την «πατριωτική υπόθεση» και δεν συνασπίζονται κάτω από τη σημαία των Βιετμίνχ καταγγέλλονται σαν «προδότες», «σαμποτέρ» και «άντιδραστικοί», οί εργάτες του Γκό-Βάπ αρνούνται την επικέττα των «εργατών σωτήρων της πατρίδας» (Κόνγκ-νχάν κούου-κούκ). Έπιθυμούν να παραμείνουν μια προλεταριακή πολιτοφυλακή. Απορρίπτουν τη σημαία των Βιετμίνχ (κίτρινο άστέρι μέσα σε κόκκινο πλαίσιο) λέγοντας ότι θα συνεχίσουν την πάλη τους κάτω από την κόκκινη σημαία, τη σημαία της δικής τους ταξικής απελευθέρωσης. Οί τροχιοδρομικοί εργάτες αυτοοργανώνονται σε ένοπλες ομάδες που η κάθε μια αποτελείται από έντεκα άτομα. Άνάμεσά τους διακρίνεται ο Τράν ντίνχ Μίνχ, ένας νεαρός από το βορρά που είχε δημοσιεύσει μια κοινωνική νουβέλλα στο Άνόϊ (με το ψευδώνυμο Νγκούγιεν-χάϊ Άου).

Με το να αρνείται να αποδεχθεί την έξουσία του παγερού δολοφόνου γραφειοκράτη Νγκούγιεν ντίνχ Θάου, η πολιτοφυλακή των εργατών του Γκό-Βάπ προσπαθεί να ανασυγκροτηθεί στο Πλαϊν-ντε-Ζόνκ προς το οποίο είχε ανοιχθεί μια δίοδος δίνοντας ταυτόχρονα μάχες στο Λόκ τζιάνγκ, στο Θό-νόντ και στο Μάϊ χάνκ. Στο Πλαϊν ντε Ζόνγκ οί τροχιοδρομικοί εργάτες έρχονται σε έπαφή με την φτωχή άγροτιά. Και έδω είναι που σκοτώνεται στις 13 Ιανουαρίου 1946 ο Τράν ντίνχ Μίνχ σε μια μάχη. Άλλοι 20 τροχιοδρομικοί εργάτες είχαν ήδη χάσει τη ζωή τους σε μια σειρά μαχών κατά τη διάρκεια αυτής της επιχείρησης.

Οί προβοκάτιες, οί συκοφαντίες συνδυασμένες με απειλές δολοφονίας και η αριθμητική έξασθένιση της πολιτοφυλακής (νεκροί - τραυματίες) από τη μιά, και η απουσία επαναστατικής προοπτικής εκείνη τη στιγμή από την άλλη, εξανάγκασαν τους τροχιοδρομικούς εργάτες του Γκό-Βάπ να διασκορπιστούν. Τρεις απ' αυτούς, ο Λε Νγκόκ, ο Κι και ο Χουόνγκ, ένας νεαρός δεκατετράχρονος εργάτης, που έπεσαν στα χέρια των Βιετμίνχ σφαγιάστηκαν.

Μετά απ' αυτά, οί άστοι και οί γραφειοκράτες ήταν επιτέλους σε θέση να δια-

πραγματούνται και να πολεμάνε αναμεταξύ τους χωρίς να τους ένοχλεί κανείς, σε συνάρτηση πάντα με την εξέλιξη των διεθνών ενδοϊμπεριαλιστικών σχέσεων.

Είναι χαρακτηριστικό ότι στα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια η σοβιετική πολιτική ήταν αντίθετη προς την ανεξαρτησία του Βιετνάμ και άσκησε πίεση για μια συμφωνία των Βιετμίνχ με τους γάλλους, που αναγνώριζε το Βιετνάμ σαν μέλος της «Γαλλικής Ένωσης» (6 Μαρτίου 1946). Σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας οι γάλλοι προώθησαν αναίμακτα τα στρατεύματά τους σε στρατηγικά σημεία του Βορείου Βιετνάμ ενώ ο Χό Τσί Μίνχ καλούσε τον πληθυσμό να τους καλωσορίσει. Αφού ενίσχυσε τις θέσεις της, η γαλλική κυβέρνηση παρεδίασε τη συμφωνία με τους Βιετμίνχ και ξανάρχισε τις έχθροπραξίες στις 20 Νοεμβρίου του 1946 με σκοπό την απόκτηση πλήρους ελέγχου πάνω στο Βιετνάμ. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου το γαλλικό Κ.Κ. υποστήριξε και ενίσχυσε τις επιθετικές βλέψεις της γαλλικής κυβέρνησης, στην οποία άλλωστε συμμετείχε. Χωρίς καμμία εξαίρεση ψήφισε υπέρ της έγκρισης των κονδυλίων για τη διεξαγωγή του πολέμου στο Βιετνάμ και όταν τον Ιανουάριο του 1946 οι Σοσιαλιστές ζήτησαν την περικοπή του στρατιωτικού προϋπολογισμού κατά 20% ο σταλινικός υπουργός Έξοπλισμών Σαρλ Τιγιόν αντιτάχθηκε στο αίτημα, που τελικά απορρίφθηκε χάρη στις ψήφους των βουλευτών του Κ.Κ. Στις 20 Δεκεμβρίου του 1946, ένα μήνα μετά την επανάληψη των έχθροπραξιών από τους γάλλους με τον βομβαρδισμό της Χαϊφόνγκ που στοίχισε τη ζωή 6.000 ατόμων, οι 182 σταλινικοί βουλευτές ψήφισαν ομόφωνα για την αποστολή συγχαρητηρίων στον στρατηγό Λεκλέρκ και το Έκστρατευτικό Σώμα του. Τον Μάρτιο του 1947 σύσσωμοι οι δεξιόι βουλευτές χειροκροτούσαν τους σταλινικούς συναδέλφους τους για τη «σωστή στάση τους» στο ζήτημα του Βιετνάμ, ενώ ο πρωθυπουργός Ραμαντιέ δεν παρέλειψε να εξάρει επίσημα τη στάση της ρωσικής κυβέρνησης. “Ας προστεθεί ακόμα ότι η έχθρότητα της Αμερικής απέναντι στη Γαλλία εγκαταλείφθηκε μόνο μέσα στο κλίμα του ψυχρού πολέμου.

III. — ΟΙ ΑΓΡΟΤΕΣ

Χωρίς να θεωρούμε την αγροτιά σαν το προλεταριάτο των υπανάπτυκτων χωρών και χωρίς να ισχυριζόμαστε ότι μπορεί σ’ αυτές τις χώρες να παίζει το ρόλο του βιομηχανικού προλεταριάτου, θα έπρεπε να υπογραμμίσουμε ότι κι αυτή θυσιάστηκε από τους διάφορους γραφειοκράτες.

Από την αρχή κιόλας του Βιετμίνχ ο Γκιάπ είχε καταλάβει ότι δεν μπορούσε να κάνει τον «λαϊκό πόλεμο» και τον «λαϊκό στρατό» του χωρίς την πολιτική υποστήριξη των αγροτών. “Έπρεπε λοιπόν να γίνεται λόγος για αγροτική μεταρρύθμιση, αν και όχι μέχρι το σημείο να απομακρυνθούν τα άστικά στοιχεία του μετώπου. Μετά τη συνθηκολόγηση των γιापωνέζων, η κυβέρνηση του Βορείου Βιετνάμ δηλώνει: «Οι όρυζώνες και οι καλλιεργούμενες εκτάσεις δεν πρόκειται να μοιραστούν, παρά τις φήμες που διαδίδονται». Οι «φήμες» υποδηλώνουν κατ’ ευφημισμό τους αγρότες πού, όπως και οι εργάτες, προσπάθησαν να επωφεληθούν από τη «νίκη» για να κάνουν ό,τι τους υπαγόρευε η ταξική τους θέση.

Πάντως οι γραφειοκράτες, μην έχοντας δυνατότητα έκλογής, σύντομα ανάγκγησαν μια μετριοπαθή αγροτική μεταρρύθμιση που ελάχιστα εφαρμόστηκε στην πράξη. Το 1952 επιβλήθηκε μια μείωση της γαιοπροσόδου στο 5% της γής των γαιοκτημόνων και των αποίκων ενώ μοιράστηκε ένα 8%, ποσοστό ακόμα περισσότερο ασήμαντο αν αναλογιστεί κανείς ότι αρκετοί γαιοκτήμονες και άποικοι έφυγαν για το Νότο αφήνοντας πίσω τις εκτάσεις τους. Η παραγωγή, ιδίως σε καιρό πολέμου, δεν μπορεί να οργανωθεί με σλόγκαν του «μαρξισμού - λενινισμού». Ήταν αναγκαίο να γίνει μια αγροτική μεταρρύθμιση και να εφαρμοστεί πιο συστηματικά. Άλλα ό πατερούλης Χό δηλώνει: “Εκεί ζπου η κινητοποίηση των μαζών δεν αποφασίστηκε ακόμα

από την κυβέρνηση (!!!), απαγορεύεται αυστηρά στις τοπικές αρχές να προωθήσουν αυτή τη μεταρρύθμιση με δική τους πρωτοβουλία». Μπορεί κανείς να δείξει μεγαλύτερη περιφρόνηση απέναντι στις τόσο εξυμνημένες «ένδοξες αγροτικές μάζες»;

Κατά τα άλλα, μετά την ήττα των Γάλλων, αρχίζει μια καμπάνια για διόρθωση των «υπερβολών» της μεταρρύθμισης και για αποζημίωση των «άθων θυμάτων» και άλλων «γαιοκτημόνων που πήραν μέρος στην αντίσταση». Παράλληλα η κυβέρνηση υποχρεώθηκε να αντιμετωπίσει μια σημαντική εξέγερση των φτωχών αγροτών, που η θέση τους διαρκώς χειροτέρευε. Η εξέγερση ξέσπασε στις 2 Νοεμβρίου του 1956, την ίδια στιγμή που τα ρωσικά τάνκς επιχειρούσαν να καταπνίξουν την Ούγγρική Έπανάσταση των εργατικών συμβουλίων. Μέσα σε ελάχιστο χρόνο μεταδόθηκε σ' όληκληρη την επαρχία του Νγκέ-Άν. Τα πρώτα στρατεύματα που στάλθηκαν από την κυβέρνηση αποκρούστηκαν από τους εξεγερμένους αγρότες. Άλλα στη συνέχεια ή μαζική επέμβαση του «λαϊκού στρατού» πέτυχε να συντρίψει κάθε αντίσταση. Γύρω στους 6.000 αγρότες εκτοπίστηκαν ή εκτελέστηκαν.

Όσο για το Νότο, οι γραφειοκράτες, με το να αποδεχθούν στις διαπραγματεύσεις της Γενεύης να αποσυρθούν στα βόρεια του 17ου παραλλήλου, δεν έκαναν τίποτε άλλο παρά να εγκαταλείψουν άδοθήτους απέναντι στη σαίγκονέζικη καταστολή τους αγρότες που οι ίδιοι είχαν ως ένα βαθμό υποστηρίξει κατά τη διάρκεια του πολέμου έναντι των γάλλων. Η τρομοκρατία και η λιμοκτονία των φτωχών αγροτών οδήγησε όμως σε μία αυξανόμενη αναταραχή, παρά την αντίθετη θέληση των ήγετων του Βορείου Βιετνάμ που μόνη τους φροντίδα ήταν να ανασυγκροτήσουν τη χώρα τους μετά τις καταστροφές του πολέμου. Τελικά τον Μάιο του 1959, κι αφού η αναταραχή είχε πάρει μεγάλες διαστάσεις, οι βορειοβιετναμέζοι ήγέτες αποφάσισαν να αποκτήσουν τον έλεγχο αυτού του κινήματος στο Νότο. Έτσι στα 1960 δημιουργήθηκε το Έθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο (Ε.Α.Μ.). Για μιαν ακόμα φορά οι φτωχοί αγρότες επρόκειτο να εξυμνηθούν σαν γενναίοι επαναστάτες.

IV. — Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ

Είναι αυτοί οι άνθρωποι (το Ε.Α.Μ., και από το 1969 η Προσωρινή Έπαναστατική Κυβέρνηση) που προετοιμάζονταν να οικειοποιηθούν τη «νίκη», προσπαθώντας να κρύψουν τις πολυαριθμες αντιφάσεις και μεταστροφές τους κάτω από τον μανδύα μιάς επιθετικής εθνικιστικής ιδεολογίας με μαρξιστικά-λενινιστικά καρυκεύματα. Και η κυριώτερη αντίφασή τους είναι ότι προσπαθούν να αποκτήσουν την υποστήριξη των αγροτών ενώ ταυτόχρονα λύνουν το αγροτικό ζήτημα, δηλαδή θυσιάζουν τους αγρότες. Το γεγονός ότι ο πόλεμος του Βιετνάμ δεν έχει τίποτα το «λαϊκό» (για να μην πούμε «προλεταριακό») αλλά αποσκοπεί στη δημιουργία ενός πόλου «αυτόνομης» και ειρηνικής ανάπτυξης του Κεφαλαίου, φαίνεται ξεκάθαρα από τον ολοένα σημαντικότερο ρόλο των αστικών στοιχείων μέσα στο Μέτωπο όσο πλησίαζε ή ειρήνη. Πόλεμος απελευθέρωσης; Σίγουρα ναί· αλλά του Κεφαλαίου και των διαχειριστών του.

Στο πρόγραμμα του Ε.Α.Μ. και της «προσωρινής επαναστατικής κυβέρνησης» διακηρύσσεται ανοιχτά ότι ο στόχος είναι μια «κυβέρνηση συμμαχίας που να αντανakλά την εθνική όμόνοια», ότι έχουν πρόθεση να οικοδομήσουν «μια οικονομία ανεξάρτητη και κυρίαρχη», και ότι αυτό «συμφέρει ώστε οι βιομήχανοι και οι έμποροι απολαμβάνουν την ελευθερία της επιχείρησης ώστε να μπορέσουν ν' αγωνιστούν ενάντια στον καταπιεστικό ανταγωνισμό του ξένου μονοπωλιακού κεφαλαίου». Στη συνέχεια του προγράμματος διαβάζουμε ότι πρέπει: «Να ενθαρρύνουμε τους βιομήχανους και τους έμπορους να συμβάλουν στην ανάπτυξη της μεγάλης και της μικρής βιομηχα-

νίας» και «να προστατεύσουμε τὸ δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας πάνω στὰ μέσα παραγωγῆς καὶ τὰ ἄλλα ἀγαθὰ τῶν πολιτῶν σύμφωνα μὲ τὴ νομοθεσία τοῦ κράτους». Παράλληλα μὲ αὐτά, σύμφωνα μὲ τὸ πρόγραμμα τοῦ Ε.Α.Μ.: «Τὸ κράτος ὑποχρεώνεται νὰ ἐνθαρρύνει τοὺς ἰδιοκτῆτες φυτειῶν, βιομηχανικῶν φυτῶν καὶ ὀπωροφόρων δέντρων» καὶ «νὰ σεβαστεῖ τὸ δικαίωμα νόμιμης ἰδιοκτησίας τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ Βουδιστικοῦ κλήρου καὶ τῆς Ἀγίας Ἐδρας τῶν Χαιοδιστῶν». Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐργαζόμενους διακηρύσσει τὴν καθιέρωση τῆς ὀκτάωρης ἐργασίμης ἡμέρας, τοῦ βασικοῦ ἡμεροκάματος καὶ τὴν ἀπονομὴ βραβείων γιὰ τὴν αὐξηση τῆς ἀπόδοσης. Καθορίστηκε ἐξ ἄλλου ὅτι οἱ διαφορὲς ἀνάμεσα σὲ ἐργοδότες καὶ ἐργάτες θὰ ρυθμίζονται μὲ διαπραγματεύσεις καὶ μὲ κρατικὴ διαιτησία. Παρ' ὅλ' αὐτὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ Ε.Α.Μ. ὑπόσχεται τὴν «ἐφαρμογὴ πολιτικῆς ἐπωφελοῦς ταυτοχρόνως εἰς τὸ κεφάλαιο καὶ εἰς τὴν ἐργασία».

Ἀρχικὰ τὸ Μέτωπο ἀποτελοῦνταν ἀπὸ τρεῖς ὁργανώσεις: τὸ Δημοκρατικὸ Κόμμα, τὸ Ριζοσπαστικὸ Σοσιαλιστικὸ καὶ Προοδευτικὸ Κόμμα καὶ τὸ Λαϊκὸ Ἐπαναστατικὸ Κόμμα (σταλινικούς). Μετὰ τὴν ἐπίθεση τοῦ Τέτ στὰ 1968, ἡ Συμμαχία τῶν Ἐθνικῶν Δημοκρατικῶν καὶ Εἰρηνικῶν Δυνάμεων — ἓνα κόμμα πολὺ συντηρητικὸ ποὺ εἶδε ὁμῶς τὸν ἄνεμο νὰ φυσᾷ εἰς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση — προσχώρησε στὸ Μέτωπο καὶ τὸν Ἰούνιο τοῦ 1969 πῆρε μέρος στὴ δημιουργία τῆς Προσωρινῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβέρνησης. Ἀπὸ πολιτικὴ ἀποψη τὸ Μέτωπο γινόταν διαρκῶς μετριοπαθέστερο. Οἱ «κομμουνιστὲς» ὄχι μόνον δέχονται ὁλοένα περισσότερους ἀντιπροσώπους τοῦ τμήματος τῆς μπουρζουαζίας ποὺ δὲν ὠφελεῖται ἀπὸ τὸν πόλεμο καὶ γι' αὐτὸ προετοιμάζει τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ καὶ τοὺς παραχωροῦν ἓνα μέρος τῆς ἐξουσίας τους. Ἀπὸ στρατιωτικὴ ἀποψη τὸ Μέτωπο φαίνεται νὰ ἐγκαταλείπει τὴν ἐπιδίωξη τῆς πλήρους στρατιωτικῆς νίκης καὶ νὰ ἀποσκοπεῖ σὲ «δίκαιες» διαπραγματεύσεις. Ἐνάντια σ' αὐτὴ τὴν τάση ἐξεγέρθηκαν οἱ ἀδιάλακτοι «κομμουνιστὲς» μὲ σκοπὸ νὰ ἀντικαταστήσουν τὴν ἡγεσία τοῦ Μετώπου καὶ τῆς Προσωρινῆς Κυβέρνησης. Στὶς 10 Νοεμβρίου 1972, κι ἐνῶ διεξαγόntonτο οἱ εἰρηνευτικὲς συνομιλίαι τοῦ Κίσιινγκερ, γύρω στοὺς 1000 στρατιῶτες μὲ ἀρχηγὸ τὸν βορειοβιετναμέζο στρατηγὸ Λέ.Βιν-Κόα ἐπιτέθηκαν στὸ στρατόπεδο τῶν ἡγετῶν τοῦ Μετώπου καὶ τῆς Κυβέρνησης, ποὺ βρισκόταν στὴ «Ζώνη 4», στὰ βορειοδυτικὰ τῆς Σαϊγκὸν καὶ ὄχι σὲ μεγάλη ἀπόσταση ἀπ' αὐτήν. Ὑστερὰ ἀπὸ μάχες δύο ἡμερῶν τὸ στρατόπεδο ἔπεσε. Τὰ μέλη τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ οἱ ὑπουργοὶ κατόρθωσαν νὰ ξεφύγουν, ἐνῶ οἱ Ἀμερικανοὶ τήρησαν αὐστηρὴ οὐδετερότητα σ' αὐτὴ τὴν ἐνδογραφειοκρατικὴ διαμάχη. Σὲ λίγο ἀντεπιτέθηκαν τὰ «νομιμόφρονα» στρατεύματα κάτω ἀπὸ τὴν ἡγεσία τοῦ Τράν-Νάμ-Τρούνγκ, ὑπουργοῦ Ἀμύνης τῆς Προσωρινῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβέρνησης. Δύο ἀπὸ τὰ «ἐξεγερμένα» τάγματα παραδόθηκαν ἐνῶ τὸ τρίτο κατόρθωσε νὰ διαφύγει. Ἀκολούθησε ἡ δίκη τῶν στασιαστῶν, κατὰ τὴν ὁποία καταδικάσθηκαν σὲ θάνατο ὁ Βὸ.Βάν-Μὸν (μέλος τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Μετώπου), σὲ 20 χρόνια φυλακῆς ὁ Βὸ-Σι-Κὸνγκ (πρόεδρος τοῦ Λαϊκοῦ Ἐπαναστατικοῦ Κόμματος), σὲ 10 χρόνια ὁ Τράν-Μπάχ-Ντάνγκ (μέλος τοῦ Προεδρείου τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Μετώπου) καὶ σὲ 5 χρόνια ἄλλοι 20 κατηγορούμενοι. Ἐνα τηλεγράφημα τοῦ Φάμ-Βάν-Ντόνγκ ἔδωσε ἄνευ ὄρων ὑποστήριξη γιὰ τὶς καταδίκαι καὶ τὶς ἀνακατατάξεις στὴν ἡγεσία καὶ ὑποσχόταν πρόσθετα μέτρα γιὰ νὰ ἀποφευχθεῖ ἡ ἀνάμιξη βορειοβιετναμέζικων στρατευμάτων στὶς «ὑποθέσεις τοῦ Νότου». Τὸ πρὶν ἐνδιαφέρον ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς ἀνταρσίας ἦταν οἱ ἀνακατατάξεις στὶς ἡγετικὲς ὁμάδες ἀπὸ τὶς ὁποῖες θνήκε κερδισμένη ἡ «Συμμαχία», ἔκλειν ἀκριβῶς ποὺ προσχώρησε στὸ Μέτωπο μετὰ τὴν ἐπίθεση τοῦ Τέτ. Ὅσο γιὰ τὸ Λαϊκὸ Ἐπαναστατικὸ Κόμμα, ἀπέμειναν στὴν Προσωρινὴ Ἐπαναστατικὴ Κυβέρνηση μόνον δύο ἐκπρόσωποί του, γνωστοὶ γιὰ τὴν μετριοπάθειά τους.

Ἀπὸ τὴ σκοπιὰ τῶν «κομμουνιστῶν» τοῦ Βορρά καὶ τοῦ Νότου ἡ ὑποχώρηση μᾶλλον ἀνταποκρίνεται στὴν ἐπιθυμία νὰ μὴν ἐκφοβισθοῦν οἱ ἀμερικανοὶ τὴ στιγμὴ τῶν

διαπραγματεύσεων. Ἀλλὰ ἐπίσης, πράγμα ἀκόμα σημαντικώτερο, προβλέπανε ὅτι οἱ ἄστοι θὰ τοὺς εἶναι ἀπαραίτητος σύμμαχος γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὴ μεταπολεμικὴ κοινωνικὴ καὶ οἰκονομικὴ κατάσταση καὶ νὰ ζεῖσουν τὸν πληθυσμὸ στὸν ρυθμὸ τῆς ἐργασίας. Οἱ ἴδιοι βέβαια μοίρασαν ἀφειδῶς ὑποσχέσεις. Ἀλλὰ ἄς μὴν ἔχουμε καμμιά ἀμφιβολία· ἡ παρουσία τῶν ἀστῶν θὰ τοὺς χρησιμεύσει σὰν ἄλλοθι γιὰ νὰ μὴν τίς πραγματοποιήσουν.

V. — ΤΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

Εἶναι γνωστὸ ὅτι ἡ λύση τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος ἀποτελεῖ ἀπαραίτητη προϋπόθεση τῆς βιομηχανικῆς ἀνάπτυξης. Τὸ ξερίζωμα τῶν ἀγροτῶν ἀπὸ τῆ γῆ τοὺς μὲ ταυτόχρονη αὐξηση τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς γιὰ νὰ τραφούν οἱ νέοι προλετάριοι τῶν πόλεων — νὰ κάτι πού ἡ Κίνα προσπαθεῖ χωρὶς ἐπιτυχία νὰ πραγματοποιήσῃ ἐδῶ καὶ δεκαπέντε χρόνια. Τώρα ἐλπίζει νὰ τὸ κατορθώσει ἀνοίγοντας τίς πύλες τῆς σὸ διεθνὲς ἐμπόριο. Στὴν πολεμικὴ οἰκονομία τοῦ Βιετνάμ ὑπῆρχε τὸ ἴδιο πρόβλημα: ἡ αὐξηση τῆς παραγωγῆς ἀπαιτεῖ τὴν κεφαλαιοποίηση τῆς γεωργίας, ἀλλὰ χρειάζεται ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο γιὰ νὰ κερδηθεῖ ἡ πολιτικὴ ὑποστήριξη τῶν ἀγροτῶν. Αὐτὴ ἦταν ἡ ἀντίφαση πού ὁ Γκιάπ καὶ οἱ συνεργάτες του προσπάθησαν νὰ ἐπιλύσουν μὲ τὰ ἡμίμετρα πού περιγράψαμε πιὸ πάνω. Ἀλλὰ ἡ λύση βρισκόταν ἀλλοῦ!

Ἡ καταστροφὴ ἑνὸς μεγάλου μέρους τῆς ὑπαίθρου προκαλεῖ μιὰ μαζικὴ εἰσροὴ στὶς πόλεις τῶν ἀγροτῶν πού ἔχουν μείνει χωρὶς πόρους ζωῆς. Ἄλλοι πάλι ἐγκαταλείπουν τὰ χωράφια τοὺς ἐπειδὴ ἀπνύδισαν νὰ ὑπομένουν διαδοχικὰ τὴν προπαγάνδα καὶ τοὺς φόρους τοῦ Μετώπου καὶ τῆς σαϊγκονέζικης κυβέρνησης. Ἀκόμα ὑπάρχουν ὅλοι ἐκεῖνοι πού κατατάχθηκαν στὸν στρατὸ κι' ἐκεῖνοι πού προσελκύθηκαν ἀπὸ τοὺς μισθοὺς τῶν ἀμερικάνικων ἐπιχειρήσεων πού ἄρχισαν νὰ λειτουργοῦν στὴ Σαϊγκὼν γιὰ νὰ ἀνταποκριθοῦν στὶς πολεμικὲς ἀνάγκες. Μὲ δυὸ λόγια, χάρη στὸν πόλεμο ὁ πληθυσμὸς τῶν πόλεων στὸ Νότο αὐξήθηκε μεταξὺ τοῦ '65 καὶ τοῦ '71 ἀπὸ 25% σὲ 50% τοῦ συνόλου.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν Βορρὰ δὲν ἔχουμε στὴ διάθεσή μας ἀριθμητικὰ στοιχεῖα, ἀλλὰ εἶναι φανερὸ ὅτι, κατὰ τὴ διάρκεια ὅλης αὐτῆς τῆς περιόδου, πραγματοποιεῖται μιὰ παρόμοια ἐξέλιξη — μὲ τὴν πρόσθετη τελειοποίηση ὅτι ἡ στρατιωτικοποίηση ὁ λ ὁ κ λ η ρ ο υ τοῦ πληθυσμοῦ (χωρὶς νὰ ἐξαιροῦνται οἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιὰ) προετοιμάζει καὶ ἐκπαιδεύει τὸν πληθυσμὸ γιὰ τὴ βιομηχανικὴ πειθαρχία. Ἔτσι ὁ πόλεμος ὁδηγεῖ στὴ βίαιη (ὅπως πάντα) ἐπίλυση τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος. Νὰ μιὰ ἀπὸ τίς οἰκονομικὲς λειτουργίες αὐτοῦ τοῦ ἱμπεριαλιστικοῦ πολέμου.

VI. — Ἡ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

Γιὰ τὸ ἀμερικάνικο κεφάλαιο ὁ πόλεμος εἶχε μιὰ λειτουργία πού χαρακτηρίζει ὅλους τοὺς σύγχρονους πολέμους: νὰ καταστραφεῖ κεφάλαιο μὲ παραγωγικὸ τρόπο καὶ νὰ δημιουργηθοῦν ἢ νὰ περιφρουρηθοῦν ἀγορές. Τὸ δεῦτερο σκέλος θὰ ἐξασφαλιζόταν μὲ τοὺς βομβαρδισμοὺς (ἐπίλυση τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος, συγκέντρωση τοῦ πληθυσμοῦ στὶς πόλεις, καταστροφὴ τῆς αὐτάρκους ἀγροτικῆς οἰκονομίας). Ὅσο γιὰ τὸ πρῶτο, τὸ Βιετνάμ εἶχε τὴν ἀτυχία νὰ γίνῃ τόπος κατανάλωσης τῶν προϊόντων τῆς ἀμερικάνικης πολεμικῆς βιομηχανίας. Μὲ τὴ μεσολάβηση τοῦ Κράτους ὁ τομέας αὐτὸς διέθετε μιὰ σημαντικὴ μάζα προϊόντων, πού ἡ ἐξελιγμένη τεχνολογία τοὺς ὠφελοῦσε καὶ τοὺς ἄλλους τομεῖς (κάτι ἀνάλογο μὲ τὴ ΝΑSΑ καὶ τὴν ἀπὸ μέρους τῆς διοχέτευση τεχνολογικῶν καινοτομιῶν στὴν ἀμερικάνικη βιομηχανία). Φυσικὰ τὸ κράτος πληρώνει αὐτοὺς τοὺς ἐξοπλισμοὺς μὲ ἔσοδα ἀπὸ φόρους, πού ἀποτελοῦν ἓνα μέρος τῶν κερδῶν. Μὲ ἄλλα λόγια τὸ ἀμερικάνικο κοινωνικὸ κεφάλαιο ὀργανώνει μιὰ μεταβίβαση ἀξιών ἀπὸ τὸ σύνολο τῆς οἰκονομίας πρὸς τὴν πολεμικὴ βιομηχανία. Ἐνας

λόγος είναι ότι πρόκειται για μιὰ βιομηχανία αίκμης, που παρασύρει στην ανάπτυξη κι' άλλους κλάδους και σὲ τελικὴ ἀνάλυση ὁλόκληρη τὴν οἰκονομία. Ἀλλὰ ἓνας ἀκόμη σημαντικώτερος λόγος εἶναι ὅτι τὸ κεφάλαιο ποὺ παράγεται ἀπ' αὐτὴ τὴ βιομηχανία μὲ τὴ μορφὴ ἐμπορευμάτων καταστρέφεται ἄμεσα καὶ δὲν προκαλεῖ πληθῶρα καὶ κορεσμό στὴν ἀγορά. Δὲν εἶναι πάγιο κεφάλαιο, ποὺ ἡ ἐπικερδὴς χρησιμοποίησή του θὰ ἦταν προβληματικὴ, οὔτε καταναλωτικὰ ἀγαθὰ ποὺ θὰ μπορούσαν νὰ μὴν βροῦν στὴν ἀγορὰ τὴν ἀνάλογη ἀγοραστικὴ δύναμη. Στὴν περίπτωσιν αὐτὴ βλέπουμε λοιπὸν ἄπλὰ καὶ ξεκάθαρα τὴν **καταστροφὴ κεφαλαίου**. Ὅμως ἡ αἱμορραγία αὐτὴ ἦταν ἀναγκαία γιὰ νὰ διατηρηθεῖ τὸ ποσοστὸ κέρδους τοῦ ὑπόλοιπου κεφαλαίου.

VII. — Ἡ ΕΙΡΗΝΙΚΗ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ

Ἡ ἀποχώρησις τῶν ἀμερικανικῶν στρατευμάτων ἀπ' τὸ Βιετνάμ θάζει στὴν ἡμερῆσις διάταξιν τὴν «εἰρηνικὴ ἀνοικοδόμησι» τῆς χώρας, ποὺ δὲν εἶναι στὴν πραγματικότητα τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὴ συσσώρευσις τοῦ κεφαλαίου. Ἡ «νίκη» τοῦ βιετναμέζικο λαοῦ σημαίνει τὴν κατάκτησιν, μετὰ ἀπὸ μακρόχρονους καὶ αἱματηροὺς ἀγῶνες, τοῦ δικαιώματος νὰ τὸν ἐκμεταλλεύονται καὶ νὰ τὸν καταπιέζουν οἱ ἀρχιτέκτονες τῆς κρατικοκαπιταλιστικῆς ἀνοικοδόμησις.

Μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ οἷγουρο ὅτι τὸ νέο βιετναμέζικο προλεταριάτο θὰ ὑποταχθεῖ τόσο εὐκόλῃ στὴν ἐργοστασιακὴ πειθαρχία; Ὁ πολυάριθμος καὶ συχνὰ ἀνεργὸς πληθυσμὸς ποὺ συγκεντρώθηκε στίς πόλεις, θὰ ἀνασκουμπωθεῖ γιὰ τὴν ξέφρενη παραγωγὴ ὑπεραξίας;

Βέβαια ἡ νίκη τοῦ βιετναμέζικο «λαοῦ» σημαίνει τὴν ἥττα τοῦ προλεταριάτου αὐτῆς τῆς χώρας, ὅμως ἡ κατάστασις μπορεῖ γρήγορα νὰ ἀντιστραφεῖ. Πάντως ἓνα πρᾶγμα εἶναι οἷγουρο. Μὲ τὴν εἰρήνευσι καὶ τὴν κρατικοκαπιταλιστικὴ ἀνοικοδόμησις στὸ Βιετνάμ, θὰ μπορεῖ ἐπιτέλους νὰ γίνεταί λόγος γιὰ ταξικὴ πάλη καὶ νὰ πεταχτεῖ στὸ σκουπιδότοπο τῆς ἱστορίας ἡ ρυτιδιασμένη ἀπάτη τῶν ἐθνικοαπελευθερωτικῶν ἀγώνων.

ΒΙΕΤΝΑΜ ΠΟΛΕΜΟΣ, ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΙ ΚΕΡΔΟΣ

Κείμενο της ομάδας BULLETIN COMMUNISTE

- I. — Η λήξη των έχθροπραξιών στο Βιετνάμ ρίχνει καινούργιο φως στο νόημα της σημερινής εποχής και στην πορεία του παγκόσμιου καπιταλισμού, στο επίπεδο τόσο της παραγωγής όσο και της διαχείρισής του.
- II. — Η διαδικασία ειρήνευσης στην Ίνδοκίνα είναι προϊόν μιας καμπής που τοποθετείται στα χρόνια 1965-70: της λήξης του «Ψυχρού Πολέμου». Βέβαια το τέρμα της περιόδου του «Ψυχρού Πολέμου» έντοπιζεται συνήθως στα χρόνια 1956-61: 20ο Συνέδριο του Κ.Κ.Σ.Ε. και αρχή της «άποσταλινοποίησης» το 1956, ταξίδι του Χρουτσώφ στις Η.Π.Α. το 1959, 22ο Συνέδριο του Κ.Κ.Σ.Ε. και επιβεβαίωση της «άποσταλινοποίησης» το 1961. Όμως η αντίληψη αυτή βλέπει μόνο την πολιτική όψη του ζητήματος — μιάν όψη που ίσως είναι η θεαματικότερη, πάντως δεν είναι η θεμελιωδέστερη.
- III. — Έκτος από τη διαίρεση του κόσμου σε δύο ανταγωνιστικά μπλόκ, ο «Ψυχρός Πόλεμος» υπήρξε κυρίως η οικονομική οργάνωση του κόσμου με βάση δύο ουσιώδεις πόλους συσσώρευσης του Κεφαλαίου: τις Η.Π.Α. και την Ε.Σ.Σ.Δ. Οι «ιδεολογικές διαφορές» ήταν δευτερεύουσες. Τα διαφορετικά «ιδεώδη» που υπεράσπιζαν οι Η.Π.Α. και η Ε.Σ.Σ.Δ. στις αντίστοιχες ζώνες κυριαρχίας τους είναι απλούστατα προϊόντα Κεφαλαίων που βρίσκονται σε διαφορετική φάση συσσώρευσης. Όμως τόσο ο δημοκρατικός φιλελευθερισμός του δυτικού καπιταλισμού της αγοράς όσο και ο διευθυντισμός του ανατολικού κρατικού καπιταλισμού κρύβουν την ίδια επιτακτική λογική: τη λογική της συσσώρευσης, την οποία μόνο επιφανειακά τροποποίησαν τα άμεσα συμφέροντα των δύο μπλόκ.
Το παράδειγμα της Κίνας επιβεβαιώνει τα λεγόμενά μας. Η χώρα που αρνήθηκε την «ειρηνική συνύπαρξη» το 1960 και βάλλθηκε να καταγγέλλει το «σοβιετικό ρεβιζιονισμό» και τη «χάρτινη τίγρη του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού», σήμερα συσφίγγει ανοικτά τους δεσμούς της με το βορειοαμερικάνικο Κεφάλαιο — βέβαια, εν ονόματι του «μαρξιστικού αντισεκταρισμού»! Η ύφεση είχε φτάσει πολύ νωρίς για την Κίνα, που το 1956 δεν έχει ακόμα ολοκληρώσει την απορρόφηση όλων των εγχώριων ιδιωτικών κεφαλαίων.
- IV. — Κατά το 1965-70 ο τρόπος συσσώρευσης της περιόδου του «Ψυχρού Πολέμου» γίνεται άπαρχαιωμένος: πρόκειται για την έ κ τ α τ ι κ ή σ υ σ σ ώ ρ ε υ σ η του Κεφαλαίου, συνδυασμένη με μια σημαντική αύξηση της παραγωγικότητας. Έδω ακριβώς βρίσκεται το πραγματικό τέλος της περιόδου καπιταλιστικής ανάπτυξης που είναι γνωστή με το όνομα του «Ψυχρού Πολέμου» και που ήταν μάλλον ένας τρόπος συσσώρευσης παρά μια στρατιωτική ή ιδεολογική αντίθεση· όμως το καθένα αποτελούσε προϋπόθεση και συνέπεια του άλλου, απ' όπου και η σύγχυση.
- V. — Η τωρινή φάση συσσώρευσης εκφράζει την τάση μιας απόλυτης υπερπαραγωγής του Κεφαλαίου σε σχέση με τις δυνατότητες αξιοποίησης. οι οποίες μειώθηκαν έξαιτίας της αύξησης της οργανικής σύνθεσης, του Κεφαλαίου.
- VI. — Η Ε.Σ.Σ.Δ. δεν έγινε περισσότερο ή λιγότερο καπιταλιστική, ούτε και οι Η.Π.Α. λιγότερο ιμπεριαλιστικές. Το θεμελιώδες γεγονός που σημαδεύει την αλλαγή περιόδου είναι ότι η φάση συσσώρευσης πάνω στη βάση μιας απλής εκτατικής συσσώρευσης του Κεφαλαίου έγινε άπαρχαιωμένη και αδύνατη μέ-

σα στο πλαίσιο τῶν ζωνῶν πού ὁροθετήθηκαν κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ «Ψυχροῦ Πολέμου».

- VII. — Ἐξάλλου τὸ μοῖρασμα αὐτοῦ τοῦ κόσμου ἀπαρχαιώθηκε πρὶν ὀλοκληρωθεῖ ἐξαιτίας τῆς ἐπέμβασης ἱμπεριαλισμῶν πού δὲν προβλέπονταν στὸ πρόγραμμα: τοῦ ἰαπωνικοῦ καὶ τοῦ κινεζικοῦ. Εἶναι λοιπὸν παράλογο νὰ ρωτᾶμε «ποῖος κέρωσε» στὸ Βιετνάμ, δηλαδὴ ἐὰν ἡ ἐκβάση τοῦ πολέμου στέφει νικητὴ τὸν ἀμερικάνικο ἢ τὸ ρωσικὸ ἱμπεριαλισμό. Τὸ ἐρώτημα αὐτὸ καθαυτὸ εἶναι ἀρχαῖο, προῖόν παρωχημένης ἐποχῆς: αὐτὸ ἀκριβῶς δὲν κατάλαβαν τὰ «ἀδιάλλακτα» τάγματα τῶν Βιετκόνγκ καὶ πνίγηκαν στὸ αἷμα ἀπὸ τὸ Γενικὸ Ἐπιτελεῖο τους.
- VIII. — Τὸ τέλος τοῦ «Ψυχροῦ Πολέμου» σημαίνει πάνω ἀπ’ ὅλα ὅτι τὸ Κεφάλαιο εἰσῆλθε σὲ μιὰ περίοδο τῆς συσσώρευσης ὅπου ἡ ἐπιδίωξη τῆς αὐξανόμενης παραγωγικότητας παίρνει τὰ πρωτεῖα ἀπὸ τὴν ἐπιδίωξη τοῦ αὐξανόμενου μεγέθους καὶ τῆς ἐπέκτασης. Ἡ παγκόσμια ἐνοποίηση δείχνει ὅτι ὁ ἀνταγωνισμὸς τῶν κεφαλαίων πρέπει νὰ φτάσει στὴν «καθαρὴ μορφή» τοῦ ἀπαλλασσόμενου ἀπὸ τοὺς πολιτικοὺς ἀναχρονισμοὺς. Στὸ ἐξῆς τὸ Κεφάλαιο δὲν εἶναι πιά δυτικὸ ἢ ἀνατολικό, δημοκρατικὸ καὶ φιλελεύθερο ἢ «κομμουνιστικὸ» καὶ σταλινικὸ, ἀλλὰ ἀπλῶς Κεφάλαιο, ἕνα ἱστορικὸ κοινωνικὸ σύστημα θεμελιωμένο πάνω στὴν ἀπόσπαση ὑπεραξίας, πού μέσα σ’ αὐτὴ τὴν ἐνοποίηση ἐπιβεβαιώνεται στὸ τελευταῖο στάδιο τῆς ἀνάπτυξής του κι ἐπομένως ἀνοίγει στὴν ἀνθρωπότητα τὴν προοπτικὴ τοῦ ἀντιεξουσιαστικοῦ κομμουνισμοῦ.
- IX. — Ἡ πτώση τοῦ ποσοστοῦ κέρδους ὁδηγεῖ στὸν ἀνταγωνισμὸ μεταξὺ τῶν κεφαλαίων· ἡ ἀναγκαία ἐνοποίηση τοῦ Κεφαλαίου δὲν εἶναι παρὰ ἡ καθαρότερη μορφή ἀνάπτυξης τῶν ἀνταγωνισμῶν του. Ἡ ἀναγκαιότητα αὐτὴ συνδέεται μὲ τὴ μετάβαση ἀπὸ μιὰ φάση ὅπου τὸ μέσο κοινωνικὸ ποσοστὸ κέρδους ἀρκοῦσε γιὰ τὴν ἐξασφάλιση μιᾶς ἐκτακτῆς συσσώρευσης τοῦ Κεφαλαίου σὲ μιὰν ἄλλη φάση, ὅπου ἡ κεφαλαιοποίηση μιᾶς αὐξημένης ἀξίας τείνει νὰ γίνῃ ἀδύνατη κι ἐπομένως ἡ ἀναζήτηση ὑπερεκκερδῶν τείνει νὰ ἀναχθεῖ σὲ μοναδικὴ ἐπιδίωξη. Ἡ ἀναζήτηση ὑπερεκκερδῶν ὁδηγεῖ στὴν «καθαρότητα» τῆς διαμάχης μεταξὺ κεφαλαίων καὶ στὴν κατάργηση τῶν ἐθνικῶν περιορισμῶν πάνω στὴ μεταβίβαση ἀξίας ἀπὸ τὰ παραγωγικότερα Κεφάλαια πρὸς τὰ λιγώτερο παραγωγικὰ καὶ πάνω στὶς ἐπενδύσεις.
- X. — Ὑιοθετώντας σὰν κύριο κίνητρο τῆς ἀνάπτυξής του τὴν ἀναζήτηση ἐκτάκτων κερδῶν, τὸ Κεφάλαιο τείνει πρὸς τὴν «οὐτοπία» του, τὴν κατάργηση τῆς ἀξίας-ἐργασίας, καὶ ὑποδλώνει ὅτι εἶναι σύστημα παρωχημένο.
- XI. — Στὸ τωρινὸ στάδιο ὀργανικῆς σύνθεσης τοῦ Κεφαλαίου, οἱ δυνατότητες ἀξιοποίησής του εἶναι τέτοιες πού δὲν μπορεῖ νὰ παραχωρήσει τὴν καπιταλιστικὴ ἰθαγένεια στὶς ζῶνες ὅπου ἀκόμα δὲν κυριαρχεῖ πραγματικά, παρὰ μόνο μὲ τρόπο ἀντιφατικὸ, δηλαδὴ καθορίζοντας πάνω στὴν ἐπιφάνεια τοῦ πλανῆτι ἀρισμένους περιοχὰς πού θρίσκονται διαθρωτικά στὸ περιθώριο τοῦ διεθνούς παραγωγικοῦ προτσέσου ἐνῶ ταυτόχρονα ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστο μέρος τοῦ κόσμου του. Αὐτὸ ἰσχύει καὶ στὴν περίπτωση τῆς κεφαλαιοποίησης τοῦ Βιετνάμ, ἡ ὁποία μέσα στὶς ἐπικρατοῦσες συνθῆκες δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι ἐξίσου ἀντιφατικὴ καὶ νὰ πραγματοποιηθεῖ πάνω στὴ βάση ἐνὸς διπλοῦ προτσέσου: συγκρότηση ἐξαιρετικὰ ἀνεπτυγμένων βιομηχανικῶν «νησίδων» καὶ καταστροφὴ τοῦ παραδοσιακοῦ τρόπου ἀγροτικῆς παραγωγῆς (ὁ πόλεμος ἤδη διευκόλυνε τὴ μετακίνηση ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ πρὸς τὰ ἀστικά κέντρα). Ἡ εἰρήνη μπορεῖ νὰ προσυπογράψῃ τὸ τέλος τοῦ ρόλου τῆς «Προσωρινῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβέρνησης» στὸ μέτρο πού σημαίνει τὴν καταστροφὴ τῆς ἀγροτικῆς βάσεως τῆς. Τὸ προτσέσσο αὐτὸ χαρακτηρίζει τὸν ἰδιόρρυθμο τρόπο

ύπαρξης τής βιετναμέζικης έργατικῆς τάξης, καθὼς καὶ τῶν «διαρθρωτικῶν» ἀνέργων ποὺ προέκυψαν ἀπὸ τὴν κεφαλαιοποίηση τοῦ Βιετνάμ, μέσα στὴν παγκόσμια ἐνοποίηση τῆς έργατικῆς τάξης ποὺ πραγματοποιεῖται ἀπὸ τὸ Κεφάλαιο.

Ἐξάλλου ἐὰν κατὰ τὴ διάρκεια τῆς «ἐπίθεσης τοῦ Τέτ» τὸ F.N.L. μπόρεσε νὰ διατηρήσει τὸν ἔλεγχο τῆς Χοῦε συμμαχώντας μὲ τὴν τοπικὴ μπουρζουαζία (διακήρυξη γιὰ τὸ σεβασμὸ τῆς ιδιωτικῆς ιδιοκτησίας), δὲν κατόρθωσε νὰ κρατηθεῖ στὶς έργατικὲς περιφέρειες τῶν πόλεων, δείχνοντας ἔτσι ὅτι ἡ βιετναμέζικη έργατικὴ τάξη μπορεῖ φυσικὰ νὰ εἶναι ἀντιαμερικάνικη πάντως δὲν εἶναι καθόλου ὑπὲρ τῶν Βιετκόνγκ. Οἱ μελλοντικὲς ἐκδηλώσεις τοῦ βιετναμέζικου προλεταριάτου θὰ δείξουν ὅτι ἡ «Προσωρινὴ Ἐπαναστατικὴ Κυβέρνηση» ἀντλεῖ τὴ δύναμή της ἀπὸ τὸν ἀγροτικὸ τρόπο παραγωγῆς καὶ ὅτι ἥδη εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς κυριώτερες ἀντιδραστικὲς δυνάμεις στὸ Βιετνάμ.

Δυστυχῶς δὲν ἔχουμε περισσότερες πληροφορίες γιὰ ἓνα εὐγλωττο ἐπεισόδιο ποὺ ἔλαβε χώρα στὴ Χοῦε: πράγματι, κατὰ τὴν τριμερῆ συνάντηση τῆς 28ης Φεβρουαρίου στὸ Παρίσι, ἡ ἀνεκδιήγητη μαντὰμ Μπίιν, ἀντιπρόσωπος τῆς «Προσωρινῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβέρνησης», διαμαρτυρήθηκε κατὰ τῶν «παραβιάσεων» στὸ Νότιο Βιετνάμ λέγοντας ὅτι εἶναι «ἀπαράδεκτο» ὁρισμένοι «ἀλῆτες» νὰ «βιαιοπραγοῦν» κατὰ τῶν βορειοβιετναμέζων ἀξιωματικῶν...

- XII. — Τὸ τέλος τοῦ «Ψυχροῦ Πολέμου», ποὺ κηρύχθηκε ὁριστικὰ ἀπὸ τὸν τερματισμὸ τῆς ἐκτακτικῆς συσσώρευσης, ἐμφανίζει τὴν κυριαρχία τοῦ Κεφαλαίου μ' ὅλη της τὴ γύμνια ἐκμηδενίζοντας τὰ σφυροδρέπανα, τὶς σημαῖες καὶ τὰ ἐμβλήματα πίσω ἀπὸ τὰ ὁποῖα κρυβόταν ἡ κυριαρχία τοῦ Κεφαλαίου. Ἡ ἀξία ποὺ ἔγινε αὐτόνομη καὶ ὁλοκληρωτικὸς κυρίαρχος τῆς ἐργασίας μπορεῖ νὰ ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τὶς παλιές της ἰδεολογικὲς καὶ πολιτικὲς προϋποθέσεις, οἱ ὁποῖες δὲν τῆς εἶναι πιά ἀναγκαῖες γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν κυριαρχία της καὶ μερικὲς φορές μποροῦν νὰ ἔρθουν σὲ ἀντίθεση μὲ τὶς ἀνάγκες τῆς συσσώρευσης.
- XIII. — Σήμερα ἡ συσσώρευση δὲν εἶναι παρὰ μιὰ διαρκὲς ἀμφισβήτηση τοῦ νόμου τῆς ἀξίας· ἔρχεται σὲ αὐξανόμενη ἀντίθεση μὲ τὴν ἴδια τὴν ὑπαρξὴ τῆς έργατικῆς τάξης. Ἡ τωρινὴ συσσώρευση μετατοπίζει τὸ κεντρικὸ πρόβλημα ἀπὸ τὸν τρόπο διαχείρισης τῆς ἐργοστασιακῆς δυνάμεις στὴν ἀπόδιωξη τοῦ προλεταριάτου ἀπὸ τοὺς τόπους παραγωγῆς: στὴν οὐτοπία τοῦ Κεφαλαίου. Μέσα σ' αὐτὴ τὴν οὐτοπία ἡ παραγωγὴ τῆς ἀξίας τείνει νὰ γίνῃ μιὰ ἀπλὴ «διακυβέρνηση τῶν πραγμάτων», ἐνῶ ἡ διακυβέρνηση τῶν ἀνθρώπων (ἡ πολιτικὴ) τείνει νὰ τοποθετηθεῖ στὸ ἐπίπεδο τῆς καθολικῆς κυκλοφορίας τῆς ἀξίας μέσα στὴν καθημερινὴ ζωὴ. Ἀπὸ ἔδῳ προκύπτει καὶ τὸ κεφάλαιο περὶ «Ἀλλαγῆς τῆς Ζωῆς» ποὺ προστέθηκε ἐσπευσμένα στὸ πρόγραμμα τῶν κομμάτων τῆς ἀριστερᾶς.
- XIV. — Ἡ ἐμφάνιση τοῦ ἀντιεξουσιαστικοῦ κομμουνιστικοῦ κινήματος ποὺ θεμελιώνεται πάνω στὴν ἀρνησὴ τῆς ἐργασίας εἶναι ἥδη τετελεσμένο γεγονός. Ἐτοί μετα τὸ 1968 ἐπανεμφανίζονται ἐκσυγχρονισμένες οἱ μεταμφιέσεις τῆς ἀντεπανάστασης τοῦ 1920. Οἱ παραδοσιακοὶ κρατικοκαπιταλιστικοὶ πολιτικοὶ θίασοι (σοσιαλδημοκράτες καὶ σταλινικοὶ), ποὺ στηρίζονται πάνω στὴν ἐργασιακὴ δύναμη, ὑποχρεώθηκαν ἀπὸ τὴν καινούργια κατάσταση νὰ ἀποχωριστοῦν ὁρισμένες δυνάμεις μέσα ἀπὸ τοὺς κόλπους τους. Ἐτοί δημιουργήθηκαν νέοι κρατικοκαπιταλιστικοὶ πολιτικοὶ θίασοι ποὺ εἶναι πιά προσαρμοσμένοι στὴ σύγχρονη κατάσταση: ἄλλοι ἀποσκοποῦν νὰ ἀφομοιώσουν τοὺς βίαιους ἀγῶνες ποὺ διεξάγονται στὴ σφαῖρα τῆς παραγωγικῆς ἐργασίας (κυρίως οἱ τροτσκιστές)· ἄλλοι πάλι, ὅπως ἡ ἰταλικὴ «Potere Operaio» καὶ πολλὲς μαοϊκὲς αἰρέσεις, ἀποβλέπουν στὴ στελέχωση καὶ στὴ χειραγώγηση τῶν κινήσεων ἀρνήσεως τῆς ἐργασίας καὶ ἀναζητοῦν τὴν πελατεία τους στοὺς ἐξωεργασιακοὺς τομεῖς τῶν σύγχρονων γκέττο τῶν ἰσοδύων ἀνέργων.

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ

Κείμενο της ομάδας BULLETIN COMMUNISTE

Μερικά άτομα συγκεντρώθηκαν με την κοινή πρόθεση να εκφράσουν όρισμένες κοινοτοπίες για το τέλος του πολέμου στο Βιετνάμ. Ἀνάμεσά τους, όρισμένοι σύντροφοι του «Bulletin Communiste» και άλλα αντιεξουσιαστές της περιοχής. Ἡ πραγματοποίηση τῆς προκήρυξης και ἡ διανομή της ἐξέφραζαν τὴν ἐπιθυμία νὰ ξεπεραστεῖ τὸ στενὸ πλαίσιο τῆς συνάντησης μερικῶν ατόμων με κοινὲς ἀπόψεις. Δὲν ἐτίθετο γιὰ μᾶς ζήτημα νὰ κάνουμε μιὰν ὁποιαδήποτε προπαγάνδα ἢ νὰ ἐπιζητήσουμε νὰ «στρατολογήσουμε» ὁπαδούς, ἀλλὰ ἀπλούστατα νὰ ἐπιβεβαιώσουμε δημόσια τὴν προσπάθειά μας, ὅσο κι ἂν αὐτὸ θὰ ἦταν δυσάρεστο γιὰ πολλούς.

Τελικὰ μοιράστηκαν 4.500 προκηρύξεις, κυρίως στὰ μεγάλα ἐμπορικὰ κέντρα τῆς πόλης (Aix - en - Provence). Ἀποφασίσαμε νὰ μὴν πᾶμε στοὺς παρὰ ὁσοῖα κοὺς τόπους διανομῆς τῆς συσκευασμένης πολιτικῆς ἰδεολογίας: ἦταν γιὰ μᾶς ἕνας συμβολικὸς τρόπος νὰ δεῖξουμε ὅτι δὲν «ἀναπροσωπεύουμε» μιὰν ἀκόμα τάση μέσα στὸ χῶρο τῆς ἀριστερᾶς.

Ἀντίθετα, στὸ δρόμο μας θρискόταν τὸ φοιτητικὸ ἐσπιατόριο «GageΠες» ὅπου μερικοὶ ἀπὸ ἐμᾶς, μολονότι δὲν εἶναι φοιτητές, τρῶνε λόγῳ ὀλίκῃς ἀνάγκης — καὶ ὄχι βέβαια ἐπειδὴ ἡ παρέα τῶν φοιτητῶν τοὺς εἶναι ἰδιαίτερα εὐχάριστη! Ἐκεῖ ἀποφασίσαμε νὰ μοιράσουμε μονάχα 200 προκηρύξεις, ἐφόσον δὲν μᾶς διακρίνει ἡ ἐπιθυμία νὰ ἀπευθυνθοῦμε στοὺς φοιτητές (μπορεῖτε νὰ κοιμᾶστε ἤσυχα, μαγαζάτορες τῆς ἀριστερᾶς!).

Ἐγὼ κοντεύαμε νὰ τελειώσουμε τὴ διανομὴ τῶν προκηρύξεων καὶ ἐτοιμαζόμασταν νὰ φύγουμε (ἦμασταν πέντε άτομα), μερικοὶ φοιτητές ἀπατήσανε προκλητικὰ νὰ σταματήσουμε τὴ διανομὴ. Τοὺς ἀπαντήσαμε εἴτε συνεχίζοντας τὴ δραστηριότητά μας χωρὶς νὰ δίνουμε σημασία στὶς διαταγές τους, εἴτε χαρακτηρίζοντάς τους σύμφωνα με τὴν πραγματικὴ τους φύση: «Δὲν συζητᾶμε με ἀπορρίμματα!» Τότε οἱ φατητές αὐτοὶ ἔδειξαν διαθέσεις νὰ μᾶς ἐμποδίσουν με τὴ βία νὰ τελειώσουμε τὴ διανομὴ. Ἐμεῖς δὲν εἴχαμε καμμιὰ ὀρεξὴ νὰ ἔρθουμε στὰ χέρια με ἀνθρώπους ποὺ ἦταν ταυτόχρονα φοιτητές, ἀριστεριστές καὶ διανοητικῶς ἀνάπηροι. Σκοπὸς μας ἦταν νὰ μοιράσουμε ἕναν ὀρισμένο ἀριθμὸ προκηρύξεων καὶ αὐτὸ κάναμε. Καθὼς ἕμεις ἡ πίεση ἐναντίον μας γινόταν ὁλοένα ὑπερικήτερη καὶ θρασύτερη, φεύγοντας ἀφήσαμε πίσω μας μερικὰ ἔγχρη: ἡ μύτη ἐνὸς ἀρχηγίσκου τῆς «Révolution»* εἶχε ἀνοίξει, ἕνας θλιβερός μοιχὸς θρηνοῦσε τὰ σπασμένα του γυαλιά.

Πάντως ἄδικα θορυβήθηκαν οἱ μικρὲς μαριονέττες τῆς πολιτικῆς. Τὸ ἐπαναστατικὸ κίνημα ποτὲ δὲν στρατολόγησε ὅτε πρόκειται νὰ στρατολογῆται. Χωρὶς βέβαια αὐτὸ νὰ σημαίνει ὅτι δὲν θὰ εἶναι ἐξίσου ἀμειλίκτο ἀπέναντι στὴν ἀντεπανάσταση ὅσο καὶ ἡ ἀντεπανάσταση εἶναι ἀμειλίκτη ἀπέναντί του...

Τὸ ἐπεισόδιο στὸ φοιτητικὸ ἐσπιατόριο εἶναι γιὰ μᾶς ἐνδεικτικὸ τῆς ἀποσύνθεσης τοῦ ἀριστερισμοῦ, ποὺ ἀποκαλύπτει τὴν πραγματικὴ του φύση σὰν πολιτικὸ μαγαζί. Ἡ βία τῶν τροτσικιστῶν, τῶν μαοϊκῶν καὶ τῶν συναδέλφων τους στὴν ὑπεράσπιση τῆς «ἰδιοκτησίας» τους, καθὼς καὶ ἡ ὁργή τους ποὺ δὲν μποροῦν νὰ ἀσχίσουν βία σὲ θάρος ξένων «ἰδιοκτηστῶν», εἶναι ἀρκετὰ εὐγλωττες. Εἶναι ἀκόμα χαρακτηριστικὸ ὅτι οἱ φράσεις ποὺ μᾶς ἀπευθύνανε δὲν περιεῖχαν κανένα πολιτικὸ ἄλλοθ: ποὺ νὰ δικαιολογεῖ τὸ παραλήρημά τους, ἀλλὰ περιορίζονταν στὰ ἀκλόουθα:

— «Ποῦ ἦσασταν ὅταν βομβαρδιζόταν τὸ Ἀντί;» (*Ω, ἀδιόρθωτοι ἀνθρωπιστές!!!)

— «Δὲν σέ εἶδαμε ποτέ ἐδῶ, ποῖος εἶσαι;» (Χαφιεδοριανεῖς).

— «Τί εἴσαυτε; Μπορντιγκιστές;» (Ἀναζήτηση ἐτικέτας μέσα στοῦ χώρου τῶν πολιτικῶν αἰρέσεων. Μόνο ἔτσι μπορεῖ νὰ ἐξασφαλιστεῖ ἡ ψυχικὴ ἰσορροπία).

Στὴν ἐρώτησή μας: «Υπερασπίζετε τὴν ἰδιοκτησίαν σας;!» μᾶς δόθηκε ἡ ἀπάντηση: «Ναί, καὶ τί ἔγινε;!» (Οὐδὲν σχόλιον).

Τὰ ἀνθρωπάκια αὐτά, παγκοσμιζόμενα στὴν ἰδέαν ἐνὸς ἀνταγωνισμοῦ κατὰ τῶν «κατόχων τῆς ἐπαναστατικῆς γνώσης», φοβούμενα μήπως προλάβει κανεὶς νὰ τοὺς «ἀποσπάσει» τὴν μελλόντικὴν «μάζα» τοὺς, προσπάθησαν νὰ ἀρνηθοῦν τὴν ὑπαρξή μας καὶ τίς «ἐπικίνδυνες» ἀπόψεις μας μὲ τρόπο μαγκικό: σκίζοντας προκηρύξεις καὶ ἐμποδίζοντας τὴ διανομὴ τοὺς. Οὕτε στιγμὴ δὲν φαντάστηκαν οἱ δυστυχεῖς ὅτι ἀναπαράγουν σὲ καρικατούρα ἐναντίον μας ὅτι ἡ κίνηση τοῦ Κεφαλαίου πραγματοποιεῖ ἀκατάπαυστα, ἀλλὰ πραγματικὰ καὶ ὀλικά, καταστρέφοντας (γὰ τὴν ἰδίαν του τὴν προστασία) ἕνα τμήμα τοῦ Μεταβλητοῦ Κεφαλαίου, ἀποκλείοντας ἀκόμα κι ἀπὸ τὴν ἐπιβίωση μιὰν ὀλόκληρη μάζα ἀτόμων... Τὸ ἐπεισόδιο αὐτὸ μᾶς ἐπέτρεψε νὰ ἐπαληθεύσουμε ὅτι ὁ κόσμος τῆς Ἰδεολογίας δὲν εἶναι παρὰ μᾶσκα τοῦ κόσμου τῆς Οἰκονομίας καὶ ὅτι ἡ κρατικοκαπιταλιστικὴ ἰδεολογία ἔγινε ὀφθαλμοφανὴς ὅτι ἤδη ἦταν στὴν οὐσία της: ἡ λογικὴ τῆς τροικοκρατίας τῆς Οἰκονομίας μὲ μορφὴ ἐκλαϊκευμένη καὶ μεταμφιεσμένη.

Ὁ ἀντιεξουσιαστικὸς κομμουνισμός, ἐπειδὴ δὲν εἶναι μὴ ἰδεολογία οὔτε μὴ κοσμοθεώρηση ἀλλὰ ἡ πραγματικὴ κίνηση τῆς ἱστορίας, δὲν ἔχει παιδαγωγικὴς διλέψεις καὶ δὲν ἐπιζητᾷ νὰ πείσει τὰ «πλήθη». Ὅταν ἐκδηλώνει τὴν ὑπαρξή του, ἀπλῶς ἐκδηλώνει τὴν ὑπαρξὴ τοῦ προλεταριάτου μέσα στὸ κίνημα τῆς αὐτοκατάργησής του, τὴν ἐνεργὸ ἀρνησὴ τοῦ Κεφαλαίου. Οἱ ἀντιεξουσιαστές δὲν παρουσιάζονται μπροστὰ στὰ «πλήθη» μὲ συνθήματα, μὲ προτάσεις γὰρ «δράση», δὲν ἀσπάζονται καμμιὰν ἰδεολογία. Δὲν ἐπιδίδονται σὲ καμμιὰν ἰδιαίτερη θεωρητικὴ ἐργασία, διχωρισμένη ἀπὸ τὴν καθημερινή τους ὑπαρξὴ καὶ σ' ἀντίθεση μ' αὐτήν. Ἡ δραστηριότητά αὐτὴ δὲν εἶναι πρὸς πρακτικὴ ἐκφραση μιᾶς ἀνάγκης: τῆς ὑποχρέωσης (ὅχι ἠθικῆς ἀλλὰ πρακτικῆς) ποὺ αἰσθάνονται, σύμφωνα μὲ τὴν κατάστασή τους, νὰ κατανοήσουν τὴν παρούσα ἱστορία (ποὺ ταυτίζεται μὲ τὸ παρὸν τῆς ἱστορίας τους).

Τὸ κείμενό μας γιὰ τὸ Βιετνάμ ἦταν ἀπλῶς ἀνάλυση τῆς τωρινῆς κατάστασης, τὴν ὁποία ἐκτιμοῦμε σὰν μιὰ στιγμὴ ἱστορικῆς καμπῆς: ἡ ἐξακολογητικὴ λειτουργία τοῦ Κεφαλαίου ἀπαιτεῖ τὴν κατάργηση τῶν συγκρούσεων μεταξὺ μπλὰν (οἱ Η.Π.Α., στὴν ἀναζήτηση διεξόδων γιὰ τὴν ὑπεραξία, συναντοῦν τὴν Ε.Σ.Σ.Δ. καὶ τὴν Κίνα ποὺ φάχνουν γιὰ νέα κεφάλαια). Μ' ἄλλα λόγια, τὴν ἐποχὴ ποὺ ολοκληρώνεται ἡ ἐνοποίηση τοῦ Κεφαλαίου κι ἔτσι ἀποκαλύπτεται ἡ πραγματικὴ φύση τῶν δῆθεν «σοσιαλιστικῶν» χωρῶν, τὸ ἀντιεξουσιαστικὸ κομμουνιστικὸ κίνημα ἔχει τὴ δυνατότητα νὰ ἐμφανιστεῖ ἀπροκάλυπτα σ' ὅλη τὴν ἐπιφάνεια τοῦ πλανήτη. Καὶ ἐμεῖς μπορέσαμε νὰ ἐκφράσουμε δημόσια αὐτὴ τὴν καμπὴ ἐπειδὴ ἀποτελοῦμε συστατικὸ τοῦ στοιχείου. Ἡ μοναδικὴ «ἐτικέττα» μας εἶναι ἡ συμφωνία τῆς πρακτικῆς μας μὲ τὴν ἱστορικὴ στιγμὴ, καὶ ἐκλείπει ἀναγκαστικὰ σὲ περιόδους ὅπου τὸ ἀντιεξουσιαστικὸ κομμουνιστικὸ κίνημα δὲν μπορεῖ νὰ ἐμφανιστεῖ. Δὲν ἔρχόμαστε νὰ προσφέρουμε τὴν ταξικὴ συνείδηση στὸ «φτωχὸ ἄλλοτριωμένο» προλεταριάτο: εἴμαστε στοιχεῖα τοῦ προλεταριάτου καὶ ἡ συνείδηση δὲν εἶναι γιὰ μᾶς κάτι ἐξωτερικόν, δὲν ἔπεσε ἀπὸ τὸν οὐρανόν, ἀλλὰ εἶναι ἡ κατανόηση τῆς πραγματικῆς μας κατάστασης. Ἡ ἀνάγκη νὰ κατανοήσουμε πλήρως τί εἴμαστε καὶ τί κάνουμε θὰ γίνεταί ὁλοένα ἐπιτακτικώτερη γιὰ μᾶς. Τὸ προλεταριάτο δὲν εἶναι ἀφηρημένη ἐντότητα, δὲν εἶναι μάζα συμπαγῆς καὶ ἀκίνητη. Δημιουργημένο καὶ ἀναπτυγμένο ἀπὸ τὸ Κεφάλαιο, τὸ προλεταριάτο εἶναι κίνηση κι ὅχι κάτι ἀπόλυτο. Κι ἐμεῖς ἀνήκουμε σ' αὐτό.

Ἀντίθετα, εἶναι ἀλήθεια ὅτι δὲν εἴμαστε «φίλοι τοῦ λαοῦ»: «Κάθε φορὰ ποὺ ἀκούω νὰ γίνεταί λόγος γιὰ Λαόν, ἀναρωτιέμαι τί πλήγμα ἐτοιμάζουν κατὰ τοῦ προλεταριάτου» (Μάρξ). Ὁ «λαὸς» εἶναι: τὸ ζαχαρωτὸ τῆς κρατικοκαπιταλιστικῆς ἰδεολογίας. Δὲν ὁ-

πάρχει «λάος», αλλά τάξεις που αγωνίζονται. Σήμερα, περισσότερο παρά ποτέ, αυτή ή πάλη παίρνει τη μορφή πάλης ανάμεσα στο διεθνές Κεφάλαιο και το αντιεξουσιαστικό κίνημα σε παγκόσμια κλίμακα. Το μοναδικό πρόβλημα που τίθεται τώρα στην ανθρωπότητα είναι ή καταστροφή του Κεφαλαίου ή ο αφανισμός της.

Όταν εκδηλώνει ξεκάθαρα την ύπαρξή του, το αντιεξουσιαστικό κομμουνιστικό κίνημα συγκρούεται άμεσα με την αντεπανάσταση και τη σημερινή πρωτοπορία της: την κρατικοκαπιταλιστική ιδεολογία. Σε μερικά άτομα που περιφέρουν θλιβερά την ύπαρξή τους γύρω από τις έμποροπανηγύρεις της αντεπανάστασης, έχουμε ακόμα τη δυνατότητα να εξηγήσουμε τις θέσεις μας. Αλλά ή ιστορία που προχωράει με γοργά βήματα θα μάς οδηγήσει σύντομα μακριά απ' αυτούς κι απ' όσους τροφοδοτούν τις πνευματικές γιορτές τους με τα σκωροφγωμένα θεωρητικά κατάλυπα ενός παρελθόντος ξεπερασμένου και νεκρού.

Ο αντιεξουσιαστικός κομμουνισμός δεν είναι ένα πρόγραμμα που πρέπει να πραγματοποιηθεί ή να πείσουμε άλλους να πραγματοποιήσουν, αλλά κοινωνικό κίνημα. Όσοι αναπτύσσουν και υπερασπίζονται την ανατρεπτική θεωρία έχουν απέναντι στους ύπόλοιπους το πλεονέκτημα μάς διαυγέστερης ικανότητας έκφρασης: όπως όμως συμβαίνει και με όσους δεν ασχολούνται ιδιαίτερα με τη θεωρία, διακατέχονται από την πρακτική ανάγκη του αντιεξουσιαστικού κομμουνισμού. Μ' αυτή την έννοια δεν βρίσκονται σε προνομιακή θέση, δεν είναι φορείς κάποιας γνώσης που θα εξαπολύσει την επανάσταση, ούτε όμως και φοβούνται μή γίνουν «ηγέτες» εκθέτοντας τις αντιλήψεις τους. Η κοινωνική επανάσταση, όπως και κάθε άλλη, είναι προϊόν πραγματικών αναγκών και συνθηκών ύπαρξης. Το ζήτημα είναι να τις δείξουμε, να ρίξουμε φως σ' ένα ιστορικό κίνημα.

Η ΠΡΟΚΗΡΞΗ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΕΤΝΑΜ

ΒΙΕΤΝΑΜ: ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟΥ «ΨΥΧΡΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ»

Τὴν ἑπαύριο τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου ὁ κόσμος διαιρέθηκε σὲ δύο κύριους πόλους συσώρευσης τοῦ κοινωνικοῦ κεφαλαίου: τὴν Η.Π.Α. καὶ τὴν Ε.Σ.Σ.Δ. Τὸ «σιδηροῦν παραπέτασμα» στὴν Εὐρώπη, συμβολιζόμενο στὸ Βερολίνο ἀπὸ τὴν ὑπαρξὴ ἑνὸς «τείχους» καὶ τὸ «παραπέτασμα τῶν μπαμποῦ» στὴν Ἀσία ἐκφράζουν τὸ χωρισμὸ τοῦ κόσμου σὲ δύο μπλόκ. Στὴν Ἀνατολὴ ὅπως καὶ στὴ Δύση, ὅλες οἱ ἐξεγέρσεις συντρίβονταν ἐν ὀνόματι τῶν «ἐλευθεριῶν» καὶ τῆς «δημοκρατίας».

Οἱ ἐθνικοαπελευθερωτικοὶ ἀγῶνες, τελευταία σκιρτήματα ἑνὸς ἐθνικοῦ καπιταλισμοῦ, ἦταν ἐπὶ τρεῖς δεκαετίες τὸ εὐνοούμενο πεδίο ἀνταγωνισμοῦ τῶν δύο μπλόκ. Ἡ μορφολογία τοὺς δὲν παρέλειψε νὰ ἐμπλουτισθεῖ μὲ ὅλες τὶς ἀποχρώσεις τοῦ σύγχρονου λεξιλογίου τῆς ιδεολογίας: στὴ Λατινικὴ Ἀμερικὴ, στὴν Ἀφρικὴ, στὴ Νοτιοανατολικὴ Ἀσία, ἐμφανίστηκαν κινήματα ποὺ διακήρυσσαν σὰν στόχο τοὺς τὴν οἰκοδόμησιν ἑνὸς «ἐθνικοῦ σοσιαλισμοῦ».

Ἀπ' ὅλες αὐτὲς τὶς περιοχὲς τοῦ κόσμου, τὸ Βιετνάμ εἶναι ἡ μόνη ὅπου οἱ συγκρούσεις δὲν ἔπαψαν σχεδὸν ποτὲ ἐπὶ τριάντα χρόνια. Καὶ τὰ δύο μπλόκ ἐπιζήτησαν νὰ ἐλέγξουν τὸ Βιετνάμ, ἕνα στρατηγικὸ σημεῖο στὰ πρόθυρα τῆς Ἀσίας.

ΕΘΝΙΚΟΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ = ΑΝΤΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Ἡ λήξη τῶν συγκρούσεων στὸ Βιετνάμ σημαδεύει τὸ τέλος μιᾶς ἐποχῆς κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ὁποίας ὁ καπιταλισμὸς, γιὰ νὰ ἀναπτυχθεῖ καὶ νὰ διατηρήσῃ τὴν κυριαρχία του, χρειάζοταν νὰ προστατεύεται μέσα σὲ ἐθνικὲς ἐπικράτειες συγκροτημένες σὲ μπλόκ.

Οἱ ἐθνικοὶ ἀγῶνες τείνουν ἐνδεχομένως νὰ ἀμφισβητήσουν τὴ διαχωριστικὴ γραμμὴ μεταξὺ τῶν δύο μπλόκ, ὅμως δὲν εἶναι «παραμορφωμένη ἐκδοχὴ» τῆς πάλης τῶν τάξεων. Ἀπλῶς, ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ θριαμβεύει ἡ ἀντεπανástαση, οἱ ἐθνικοὶ ἀγῶνες γίνονται ἀναπόφευκτοί.

Ἐδῶ καὶ ἀρκετὰ χρόνια τὸ γαλλικὸ πολιτικὸ κίνημα, μὲ τὴ δημιουργία διαφόρων «ἐπιτροπῶν Βιετνάμ», συγκέντρωνε τὴν ἐνεργητικότητά του στὴν ὑποστήριξη τοῦ F.L.N. (ποὺ στολίζονταν γιὰ τὴν περίπτωση μὲ «σοσιαλιστικὲς» ἀρετὲς) ἐναντίον τοῦ «ἀμερικάνικοῦ ἱμπεριαλισμοῦ», ὑποστηρίζοντας ἔτσι μιὰ φράζια τοῦ Κεφαλαίου ἐναντίον μιᾶς ἄλλης. Αὐτὸ δείχνει ξεκάθαρα σὲ τί τέλμα θυθίστηκαν ὅσοι ἔχουν τὴν ἀξίωση νὰ μιλᾶνε ἐν ὀνόματι τοῦ σοσιαλισμοῦ.

ΕΙΡΗΝΗ = ΕΝΟΠΙΟΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Ἡ σημερινὴ εἰρήνη στὸ Βιετνάμ δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς στρατιωτικῆς νίκης τοῦ ἑνὸς στρατοπέδου. Εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἐνοποίησης τοῦ παγκόσμιου καπιταλισμοῦ ἀπὸ τὴν Οὐάσιγκτων ὡς τὴ Μόσχα καὶ τὸ Πεκίνο περνώντας ἀπὸ τὸ Ἀνόϊ: Ἡ κατάπαυση τῶν ἐχθροπραξιῶν δὲν ἀποφασίστηκε στὸ Παρίσι μεταξὺ τοῦ Κίσιγγκερ καὶ τοῦ Λέ-Ντοῦκ-Τό, ἀλλὰ στὸ Πεκίνο μεταξὺ Νίξον καὶ Μάο-Τσέ-Τούνγκ καὶ στὴ Μόσχα μεταξὺ Μπρέζνιεφ καὶ Νίξον.

Ἐνῶ τὰ ἀμερικάνικα στρατεύματα ἀποσύρονται ἀπὸ τὸ Βιετνάμ, τὰ ξένα κεφάλαια

αρχίζουν να εισρέουν μαζικά, υπογράφονται οικονομικές συμφωνίες ανάμεσα στις διάφορες καπιταλιστικές δυνάμεις του κόσμου (Ευρώπη - Ε.Σ.Σ.Δ., Η.Π.Α. - Κίνα...) και η Ίαπωνία ετοιμάζεται να επενδύσει τα κεφάλαιά της στο Βιετνάμ. Δεν πρόκειται θέβαια να συμμεριστούμε το παραλήρημα τής ψευδοϋς συνείδησης που θέλει να βλέπει μιὰ νίκη του «σοσιαλισμού» έναντιον του «ιμπεριαλισμού». Ή έπαίσχυντη κωμωδία τών μερικών αγώνων, και ειδικώτερα τών έθνικών, παίρνει τὸ δρόμο της πρὸς τὸ μουσεῖο τῆς Ιστορίας. Οἱ ἄρχουσες τάξεις τών διαφόρων χωρῶν έχουν πλήρη ἐπίγνωση του γεγονότος. Ἡδὴ στὴ Γαλλία τὸ τέλος τών «πολιτικῶν» ἀντιθέσεων μέσα στοὺς κόλπους του διεθνοῦς Κεφαλαίου διαμορφώνει τις προϋποθέσεις μιᾶς ἐνδεχόμενης ἀλλαγῆς προσωπείου. Οἱ κρατικοκαπιταλιστικοὶ πολιτικοὶ θί-ασοι ὑποστηριζόμενοι ἀπὸ τοὺς ἀριστεριστές, πιθηκίζουν τὸ Λαϊκὸ Μέτωπο τοῦ 1936 καὶ ετοιμάζονται, ὅπως ἔλλωστε δηλώνει ἀπερίφραστα τὸ πρόγραμμά τους, νὰ δα-μάσουν καὶ νὰ συντρίψουν κάθε κίνημα που θὰ ἔθετε ὑπὸ ἀμφισβήτηση τὴν τάξη πραγμάτων τοῦ Κεφαλαίου.

ΤΑΣΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Τὸ τέλος τοῦ τελευταίου ἐθνικοῦ αγώνα, τοῦ πολέμου τοῦ Βιετνάμ, δείχνει ὅτι τώρα τὰ συμφέροντα τοῦ Κεφαλαίου ἐκφράζονται στὴν ἐνοποίησή του. Στὸ ἐξῆς οἱ διάφο-ρες δυνάμεις τοῦ καπιταλιστικοῦ κόσμου ἐὰ ἐνωθοῦν μόνο γιὰ ἓναν αγώνα: τὴν πάλ-λη ἐναντίον τοῦ προλεταριάτου.

Ἡδὴ οἱ πρῶτες ἐπίσημες συζητήσεις μεταξύ τοῦ βιετναμέζικου F.L.N. καὶ τών Η.Π.Α. εἶχαν «διαταραχθεῖ» τὸ 1968 στὸ Παρίσι ἀπὸ μιὰ γενικὴ ἀπεργία που προα-νήγγελλε τὴν ἐπανεμφάνιση τών ἐπαναστατικῶν αγώνων τοῦ παγκόσμιου προλετα-ριάτου.

Τὸ ἀνατρεπτικὸ κίνημα, που τὰ τελευταῖα χρόνια ὑπογράμμισε καὶ πάλι μὲ ἀπεργίες καὶ ταραχές τὴν ἐπικαιρότητα καὶ τὴν ἀνάγκη τῆς καταστροφῆς τοῦ Κεφαλαίου, πρέ-πει νὰ χειροκροτήσει τὴν κατὰπαυση τών ἐχθροπραξιῶν στὸ Βιετνάμ, σὰν λήξη τοῦ τελευταίου «ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ» αγώνα καὶ ἐπισφράγιση τοῦ τέλους μιᾶς ἀντε-παναστατικῆς ἐποχῆς.

Ἐνῶ ὁ τελευταῖος πόλεμος τοῦ «ψυχροῦ Πολέμου» τερματιζόταν, ἓνας ἄλλος εἶχε ἤδη ἀρχίσει. Οἱ πρῶτες ἀψιμαχίες του ἦταν οἱ ἀπεργίες καὶ οἱ συγκρούσεις στὴ Γαλ-λία τὸ '68 καὶ στὴν Πολωνία τὸ '70. Ὁ πόλεμος αὐτὸς εἶναι ταξικὸς πόλεμος καὶ πρέ-πει νὰ ἀγνοήσει τοὺς ὁποιοσδήποτε σὺμβιβασμοὺς καὶ διαπραγματεύσεις. Σὲ μιὰ πάλι μέχρι θανάτου, τὸ προλεταριάτο ἀρχίζει νὰ συγκροτεῖται σὲ νεκροθάφτη τοῦ Κεφαλαίου καὶ τοῦ Κράτους.

ΕΙΤΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΤΟ ΘΑ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΕΙ ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΕΙΤΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΘΑ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΕΙ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑ

ΕΝΟΧΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Ένας σύντροφος που είχε πάρει μέρος σε προγενέστερες δραστηριότητες της ομάδας διαφώνησε με την επέμβαση σχετικά με το Βιετνάμ — με την επέμβαση αυτή καθαυτή και όχι με το περιεχόμενο της προκήρυξης — και μās έστειλε το ακόλουθο γράμμα:

«Μήν ξέροντας πού και πότε ακριβώς θα γίνει η συζήτηση για το Βιετνάμ, στέλνω αυτό το γράμμα. Διευκρινίζω ότι για μένα το ζήτημα δεν είναι να συζητήσω το περιεχόμενο της προκήρυξης αλλά την ίδια τη φύση της. Δεν είμαι αρκετά ενημερωμένος για τὰ επιχειρήματα υπέρ αυτής της ενέργειας, πάντως σας γράφω μερικές παρατηρήσεις που βρίσκονται για μένα στη βάση της άρνησής της. Σε σχέση με την κοινή αρχική μας θέση, η διανομή μās προκήρυξης μου φαίνεται από πολλές απόψεις απισθοδρόμηση.

»Να τη μαράσουμε σε ποιόν; Σε δυο ή τρεις χιλιάδες άτομα που θα πηγαίνουν ή θα γυρνάνε απ' τη δουλειά τους; Για ποιόν θα είναι αυτή η προκήρυξη ένα «γεγονός» μέσα στην καθημερινή μιζέρια; Έδω δεν αναφέρονται στην ελάχιστη αποτελεσματικότητα που χαρακτηρίζει κάθε ενέργεια τέτοιου είδους. Μ' ενδιαφέρουν μονάχα όσοι μέσα στην πρακτική τους αποτελούν την άρνηση και το ξεπέραςμα του καπιταλισμού. Μόνο αυτοί!

»Σε τί ανταποκρίνεται αυτή η προκήρυξη; Είμαι απόλυτα σύμφωνος με το γεγονός ότι ο πόλεμος του Βιετνάμ είναι ο τελευταίος του «ψυχρού πολέμου», ότι το τέλος του «ψυχρού πολέμου» σημαδεύει μιάν εξέλιξη του Κεφαλαίου που δεν μπορεί παρά να έχει αντίκτυπο πάνω στην ταξική πάλη. Αλλά σε ποιο πραγματικό κίνημα ανταποκρίνεται αυτή η προκήρυξη;

»Βέβαια η εξέλιξη αυτή θα όρίσει στο προλεταριάτο νέα καθήκοντα. Μήπως όμως πρόκειται να το πούμε σε μιά προκήρυξη ότι ανοίγει μιά νέα περίοδος για τη δράση του; Θα το καταλάβει μόνο του, στο μέτρο που κάθε τροποποίηση του Κεφαλαίου είναι τροποποίηση του ίδιου του του είναι. Τις θεωρητικές γνώσεις μας και τις «όρθες» αναλύσεις μας δεν τις χρειάζεται καθόλου, εφόσον εγάζει μόνο του τα πρακτικά συμπεράσματά του. Σ' αυτή την περίπτωση θα ήμασταν απλώς ένα θεωρητικό στολίδι.

»Η διανομή μās προκήρυξης με τη «σωστή» ανάλυση του πολέμου του Βιετνάμ και τις συνέπειές του πάνω στην ταξική πάλη δεν θα είχε περισσότερο νόημα από τη διανομή μās προκήρυξης που να αναγγέλλει την επαναστατική ανάκαμψη. Δεν υπάρχουν ούτε συνέπειες κάπως εξέλιξης ούτε ανάκαμψη, παρά μόνο στο μέτρο που εκφράζονται από το προλεταριάτο μέσα στην ίδια την πρακτική του. Δίχως αυτήν ή θεωρία μας δεν έχει καμμιάν αντικειμενικότητα και μπορούμε σχετικά με οποιοδήποτε θέμα, οποτεδήποτε και όπουδήποτε. Το επαναλαμβάνω και πάλι: μ' ενδιαφέρουν μόνο εκείνοι που μέσα στην πρακτική τους αποτελούν την άρνηση και το ξεπέραςμα του καπιταλισμού.

»Γιατί λοιπόν να εκφράσουμε σε μιά προκήρυξη τη «σωστή» θέση; Για να δείξουμε ότι μερικά άτομα δεν συμφωνούν με τις αναλύσεις των σταλινικών ή των άριστεριστών; Για να δείξουμε ότι υπάρχουν «άληθινοι επαναστάτες»; Ή μήπως για να καταγγείλουμε τους άντεπαναστάτες και να τους παραδώσουμε στην προλεταριακή όργη; Αλλά αυτό το αποκαλύπτουν μόνοι τους κάθε μέρα και περισσότεροι τόσο με τις ιδέες τους όσο και με τις ενέργειές τους. Μήπως ακόμα επιζητούμε να αποσπάσουμε το προλεταριάτο από τη βλαβερή επιρροή τους; Μιά προκήρυξη δεν θα άρκούσε, γιατί η επιρροή τους έχει τις ρίζες της στην ίδια την κατάσταση της εργατικής τάξης και όσο επηρεάζονται απ' αυτούς πάντα θα μās θεωρούν «τρελλούς» ή «ιδεαλιστές». Το προλεταριάτο — δηλαδή όσοι αγωνίζονται πραγματικά — ήδη κατάλαβαν το ρόλο και τη λειτουργία των

κρατικοκαπιταλιστών. “Όσο για τους άλλους, μιὰ προκήρυξη δὲν θὰ τοὺς κάνει νὰ ἀλλάξουν γνώμη, γιατί τὸ πρόβλημα δὲν βρίσκεται στὴ διατύπωση ἀντίθετων ἀπόψεων οὐτε σὲ μιὰν ἀνταλλαγή ἰδεῶν. Ἐκτός κι ἂν ἀποδεχτοῦμε ὅτι ὁ καπιταλισμὸς διατηρεῖται μόνο χάρις σὲ ὁρισμένες μυθοποιήσεις, ὅπου περιλαμβάνεται καὶ ὁ ἀριστερισμὸς. Ὅμως δὲν νομίζω ὅτι τὸ πιστεύετε.

»Ποιὰ εἶναι λοιπὸν τὰ πραγματικὰ κίνητρα αὐτῆς τῆς προκήρυξης; Ἐπαθμία νὰ δείξουμε ὅτι ὑπάρχουμε ἢ μήπως ἔλλειψη δράσης καὶ νοσταλγία λίγου ἀκτιβισμοῦ; Ἐκτός βέβαια κι ἂν συγκαταλεγοῦμε στὸ σοῦπερ - μάρκετ τῶν ἰδεολογιῶν σὰν ἡ «ἀριστερώτερη» ἰδεολογία...

»Τελειώνοντας, θὰ ἤθελα νὰ υπογραμμίσω ὅτι αὐτὴ ἡ ἐνέργεια μοῦ φαίνεται ἀσυμβίβαστη μὲ τὴν πρωταρχικὴ θέσῃ μας: ἐὰν ὁρискόμαστε σὲ μιὰν ἐπαναστατικὴ περίοδο, σὲ περίοδο «ἀνάκαμψης», πρέπει νὰ ἐγάλουμε τίς πρακτικὲς συνέπειές της. Ἐὰν ἡ περίοδος εἶναι ἐπαναστατικὴ, τότε ὁ ρόλος τῶν ἐπαναστατῶν δὲν εἶναι νὰ κάνουν σωστὰς ἀναλύσεις ἢ νὰ καταγγέλλουν τίς αἰρέσεις. Δὲν ξέρω τί θὰ ἔπρεπε νὰ κάνουμε, πάντως εἶμαι βέβαιος πὼς ἡ προκήρυξη θὰ ἦταν σφάλμα.

ἀπάντηση στο συντροφο

Πρόθεσή μας δὲν εἶναι νὰ δικαιολογήσουμε τὴν ἐπέμβασή μας σχετικὰ μὲ τὸ Βιετνάμ οὔτε νὰ δείξουμε τὴν ἀναγκαιότητά της. Ἡ συγκέντρωση μερικῶν ἀτόμων πού θεωροῦν τὸ τέλος τοῦ πολέμου τοῦ Βιετνάμ σὰν μιὰ σημαντικὴ στιγμή στὴν ἀνάπτυξη τοῦ Κεφαλαίου, καὶ ἡ κοινὴ ἀπόφαση νὰ ἐκθέσουν δημόσια τίς ἀπόψεις τους, ἀρκοῦν. Ἄλλωστε μιὰ τέτοια δραστηριότητα ἐνσωματώνεται σὰν μιὰ στιγμή στὴ συγκρότηση τοῦ προλεταριάτου - νεκροθάφτη τοῦ Κεφαλαίου. Ἡ ἀμφισβήτησή της ἐκφράζει τίς ἀμφιταλαντεύσεις καὶ τοὺς δισταγμοὺς ἀτόμων καὶ ὁμάδων πού δὲν εἶναι ἀκόμα σὲ θέσῃ νὰ ἀναγνωρίσουν — εἴτε ἤδη ξέχασαν — ὅτι ἀνήκουν στὸ προλεταριάτο, στὸ πραγματικὸ κίνημα πού καταστρέφει τίς ὑπάρχουσες συνθήκες.

Ἀγνοώντας τὴν πραγματικότητά τους, οἱ προλετάριοι αὗτοι περιορίζουν τὴν ταξικὴ πάλη, στὴν ἀπλὴ ἀντικειμενικὴ κίνηση τοῦ Κεφαλαίου. Ὅμως τὸ ἀνατρεπτικὸ κίνημα εἶναι ταυτόχρονα ἡ ἐπενέργεια τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων — τῶν ἀναπτυγμένων ἀπὸ τὸ Κεφάλαιο — πού βρίσκονται σὲ πάλη μὲ τίς καπιταλιστικὲς σχέσεις παραγωγῆς, καὶ ἡ συνειδητὴ ἀνθρόπινη δραστηριότητα πού τείνει νὰ ὁδηγήσει στὸ θρίαμβο αὐτῆς τῆς πάλης. Τὸ ἀνατρεπτικὸ κίνημα εἶναι ἡ ὁργανικὴ ἐνότητα αὐτῶν τῶν δύο προτάσεων· ὁ περιορισμὸς του στὸ ἓνα ἢ στὸ ἄλλο ἰσοδυναμεῖ μὲ ἄρνησή του. Ἡ ἐπανειφάνιση τοῦ «ἀντικειμενικοῦ» κινήματος δὲν ἀφαιρεῖ τὸ λόγο ὑπαρξῆς τῆς ἀποσαφήνισης καὶ τῆς δημόσιας ἐκφράσεως τῶν ἐπαναστατικῶν θέσεων, ἀλλὰ ἀντίθετα δημιουργεῖ τίς προϋποθέσεις τους καὶ προκαλεῖ τὴν ἀκατάπαυστη ἐπενέργειά τους.

Οἱ προσπάθειες θεωρητικῆς ἀποσαφήνισης καὶ ἡ πρακτικὴ τῆς καταστροφῆς τῆς ὑπάρχουσας κοινωνίας εἶναι ἐνιαῖο καὶ ἀναπόσπαστο κίνημα. Ἡ ἔνοχη συνειδητοποίηση τῆς θεωρητικῆς νόησης πού δυσφορεῖ ἐγκλωβισμένη μέσα στὸν ἐαυτό της, ὅταν εἰσάγει τὸ μεταφυσικὸ διαχωρισμὸ ἀνάμεσα στὸ πραγματικὸ κίνημα (πού πέφτει ἀπὸ τὸν οὐρανὸ πάνω στὸ ἀναυδο προλεταριάτο) καὶ τὴ θεωρία του (πού δὲν γίνεται ἀντιληπτὴ σὰν αὐτοκατανόησή του ἀλλὰ σὰν νόηση καθαυτήν), δὲν κάνει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ ἐκδηλώνει τὴν ἀπομάκρυνσή της ἀπὸ τὴν κριτικὴ δραστηριότητα, καὶ τὴν παρουσία τῆς ἀντεπανάστασης. Αὐτὴ ἡ δυστυχὴς συνειδητοποίηση, πού ἀμφιβάλλει γιὰ τὸν ἐαυτό της καὶ τὸν ἀρνεῖται, ξεχνᾷ τὸ διαλεκτικὸ δεσμὸ ἀνάμεσα στὴν πρακτικὴ ἄνοδο τοῦ ἀνταξιοκρατικοῦ κομμουνιστικοῦ κινήματος καὶ τὴν ἐπανοικειοποίηση τῆς θεωρίας. Ξεχνᾷ ὅτι τὸ προλεταριάτο, ὅταν αὐτοεπιβεβαιώνεται σὰν ἐπαναστατικὴ τάξη, ταυτόχρονα ἐπανακαιοποιεῖται τῇ

θεωρία του. Η δυστυχής συνείδηση, που αγωνιά μήπως ατιμάσει τη μεγαλοπρέπεια της εσωτερικότητάς της με τη δράση και πού, για να διατηρήσει την καθαρότητα της καρδιάς της, αποφεύγει την επαφή με την πραγματικότητα και επιμένει πεισματικά στην πληρέστερη αδυναμία, ή δυστυχής συνείδηση που φοβάται την όπισθοδρόμηση και τον εκφυλισμό, αντιλαμβάνεται την πάλη των τάξεων σύμφωνα μ' ένα εϋθύγραμμο σχήμα άπεριόριστης ανόδου προς το φώς της ημέρας: αυξανόμενη καθαρότητα της θεωρίας απ' τη μία, αυξανόμενη καθαρότητα της πρακτικής απ' την άλλη.

Όμως το πραγματικό — και όχι ιδεατό — κίνημα της επανάστασης διαρκώς κριτικάρει τον εαυτό του, διακόπτει ανά πάσα στιγμή την πορεία του, επανέρχεται σ' ό,τι φαίνεται ολοκληρωμένο για να το ξαναρχίσει, μέχρι που τελικά να δημιουργηθεί ή κατάσταση που κάνει αδύνατη κάθε όπισθοδρόμηση.

Τη στιγμή που επιβεβαιώνουν τις θέσεις τους και γνωστοποιούν τις αναλύσεις τους, οι επαναστάτες συμβάλλουν στην αποκάλυψη και την καταστροφή της ψευδούς συνείδησης. Ένα κείμενο είναι εξίσου σημαντικό για το θέμα που πραγματεύεται όσο και για τα ψευδή προβλήματα που άναιρεί.

Η δυστυχής συνείδηση, που επιβεβαιώνει την εξωτερικότητά της απέναντα στο πραγματικό κίνημα, αδυνατεί να αναγνωρίσει την πρακτική καταγωγή της θεωρητικής της δραστηριότητας. Άρνείται σ' αυτή τη θεωρία κάθε πρακτική υπόσταση και μάλιστα της άμφισβητεί τη δυνατότητα και το δικαίωμα να διακηρύσσεται και να κυκλοφορεί. Η δυστυχής συνείδηση, ενώ επιβεβαιώνει την επάνοδο της ανατρεπτικής πρακτικής, απομονώνει τη θεωρία απ' αυτήν και άναρωτιέται ποιά «πραγματική» ύπηρεσία θα μπορούσε να προσφέρει στο κίνημα από το οποίο αυτοαποξενώνεται. Έτσι όμως υποδηλώνει πώς ή θεωρία ήταν γι' αυτήν μια άπλη ψυχολογία, μια άλχημυστική δραστηριότητα έργαστηρίου, ή κατανοητή λεκτική σχηματοποίηση ενός κόσμου άκατανόητου. Υποδηλώνει το φόβο και τη γοητεία που αυτός ο άγνωστος κόσμος άσκει πάνω της, και την άνικανότητά της να άντιληφθεί το ύποκειμενικό σάν μια στιγμή το άντικειμενικού.

Μή μπορώντας να χειραφετηθεί από ένα κόσμο τον οποίο δέν κατανοεί, ή δυστυχής συνείδηση έγκαταλείπεται σ' αυτόν δεμένη χειροπόδαρα — έγκαταλείπεται παθητικά στη χειραγωγήσή του λές κι επρόκειτο για μια ξένη δύναμη. Όμως κάποτε θα άναγκαστεί να αναγνωρίσει ότι αυτός ο άντικειμενικός κόσμος είναι ο κόσμος της, στον οποίο άνήκει απ' την κορφή ως τα νύχια. Η επανάσταση θα γίνει: είτε μαζί μ' αυτήν είτε ενάντια της.

Η έλλειψη έπίγνωσης των πραγμάτων, οι δισταγμοί, οι άμφιταλαντεύσεις, ή δύναμη της άδράνειας και ο πειρασμός της άνυπαρξίας, που θασανίζουν το προλεταριακό κίνημα, είναι το δδνηρό προϊόν και ή κληρονομιά μιας έποχής που μόλις τώρα άρχίζουμε να άφήνουμε πίσω μας. Όμως με την επάνοδο της ταξικής πάλης, ή άδυσώπητη πραγματικότητα θα οδηγήσει κάποτε στην κατάρρευση κάθε ψευδούς έλπίδας και άπελπίσας.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ BULLETIN COMMUNISTE

(Δημοσιεύουμε στη συνέχεια δύο αποσπάσματα από μία επιστολή του «BULLETIN COMMUNISTE» προς το «Πεζοδρόμιο». Το πρώτο αναφέρεται στην επεξεργασία ενός νέου κειμένου για το Βιετνάμ, το οποίο θα περιέχει μία επανεκτίμηση έρσιμων θέσεων. Σε νεότερη επιστολή διευκρίνεται ότι, παρά τις προβλέψεις, το κείμενο δεν τέλειωσε ακόμα. Μέσα στην πορεία της επεξεργασίας του τέθηκαν νέα προβλήματα και πήρε απρόσμενα μεγάλες διαστάσεις, περιέχοντας για παράδειγμα μία συνολική θεώρηση του «ασιατικού τρόπου παραγωγής» και της κοινωνικής δομής που προέκυψε από την εισβολή του καπιταλισμού στο έδαφός της σε συνδυασμό με τα άποια αποτελέσματα της αποικιοκρατίας. Ένας πρόσθετος λόγος της καθυστέρησης αυτής, ήταν η δουλειά που έβαλαν μπροστά μαζί με την ομάδα της «NEGATION», αποφασιζοντας να διακόψουν την έκδοση των δύο εντύπων και να εργαστούν από κοινού για την έκδοση του περιοδικού «REVOLUTION ET CONTRE - REVOLUTION». Το δεύτερο απόσπασμα της επιστολής που δημοσιεύεται εδώ είναι συνέχεια μιας ανταλλαγής επιστολών και αναφέρεται στη διευκρίνιση μιας θεμελιώδους θεωρητικής εκτίμησης που εκφράζεται στο κείμενο για το Βιετνάμ: ότι δηλαδή ο καπιταλισμός έχει περάσει από μία έκτακτη σε μία έντακτη φάση συσσώρευσης, όπου υπάρχει «άπόλυτη υπερπαραγωγή του Κεφαλαίου σε σχέση με τις δυνατότητες αξιοποίησης» και «η αναζήτηση υπερκερδών τείνει να αναχθεί σε μοναδική επιδίωξη»).

...Όσον αφορά το Βιετνάμ, ετοιμάζουμε ένα νέο κείμενο πάνω σ' αυτό το θέμα, που θα είναι διεξοδικότερο από εκείνο που δημοσιεύτηκε στο BULLETIN. Προσπαθούμε να δείξουμε πως η τωρινή κατάσταση στην Ίνδοκίνα είναι ταυτόχρονα προϊόν του α σ ι α τ ι κ ο υ τ ρ ό π ο υ π α ρ α γ ω γ ή ς και της γαλλικής α π ο ι κ ι ο κ ρ α τ ί α ς, και πως όλα αυτά εντάσσονται μέσα στην προοπτική της κρίσης.

Οι θέσεις του BULLETIN καθώς και η προκήρυξη «Βιετνάμ, τελευταίος πόλεμος του ψυχρού πολέμου» είχαν λάθος σε δύο σημεία. Πρώτον, πέρασε τελείως έξω όσον αφορά τις δυνατότητες συσσώρευσης στην Ίνδοκίνα (βλέπε τον ίδιο τον τίτλο του BULLETIN). Πιστεύαμε ότι η αποκατάσταση της ειρήνης θα σήμαινε την είσοδο των ξένων κεφαλαίων σ' αυτή την περιοχή. Όμως τίποτα παρόμοιο δεν συνέβη, και η συνέχιση των μαχών δεν αρκεί για να εξηγήσει το γεγονός αυτό. Δεύτερον, κυρίως στην προκήρυξη (ή προκήρυξη και οι θέσεις έρχονται σε αντίφαση σ' αυτό το σημείο), ξεετάξαμε την ειρήνη σαν προϊόν της σοβιετο-αμερικανικής προσέγγισης, πράγμα που είναι ως ένα βαθμό σωστό, αλλά κυρίως, κι' αυτό είναι πολύ σημαντικό, ξεετάξαμε την ίδια την προσέγγιση σαν μια άρχη παγκόσμιας ενοποίησης του κεφαλαίου. Γράφαμε: «Το τέλος του τελευταίου εθνικού αγώνα στο Βιετνάμ δείχνει ότι τα συμφέροντα του κεφαλαίου βρίσκονται στην ενοποίησή του κι' ότι οι διάφορες δυνάμεις δεν θα συνασπισθούν στο έθνος παρά μόνο για έναν αγώνα, τον αγώνα εναντίον του προλεταριάτου» (βλέπε στην προκήρυξη το μέρος που έχει σαν τίτλο «Ταξικός Πόλεμος»). Η αντίληψη αυτή θυμίζει τον «υπεριμπεριαλισμό» του Κάουτσκι, όπου ο ανταγωνισμός μεταξύ των διαφόρων ιδιαιτέρων κεφαλαίων δεν υπάρχει πιά. Όμως ο α ν τ α γ ω ν ι σ μ ό ς ε ί ν α ι α π α ρ α ί τ η τ ο ς γ ι α τ ο κ α π ι τ α λ ι σ τ ι κ ό σ υ σ τ η μ α. Η προσέγγιση που πραγματοποιείται είναι μάλλον το προϊόν μιας κατάστασης όπου η αναζήτηση του ύ π ε ρ κ έ ρ δ ο υ ς («Η αξία της αγοράς... περιέχει ένα υπερκέρδος για όλους παράγουν υπό τις ευνοϊκότερες συνθήκες σε κάθε επιμέρους τομέα της παραγωγής... Η τιμή της αγοράς σημαίνει ότι τα έμπορεύματα του ίδιου είδους πληρώνονται στην ίδια τιμή, μολονότι μπορεί να παρήχθησαν υπό συνθήκες τελείως διαφορετικές κι' επομένως με πολύ δια-

φορετικό κόστος παραγωγής». Μάρξ, «Κεφάλαιο», βιβλίο III, Μέρος 2, έκδ. CALLIMARD PLEIADE, σ. 990) έχει το προβάδισμα απέναντι στην επιδίωξη των διαστάσεων ή της επέκτασης της παραγωγής. 'Αλλά ο μηχανισμός του υπερκέρδους απαιτεί ν α γ ί ν ε τ α ι σ έ π α γ κ ό σ μ ι α κ λ ί μ α κ α ή σ ύ γ κ ρ ο υ σ η τ ō ν κ ε φ α λ α ί ω ν ὥστε ν α δ ι ε υ ρ ύ ν ε τ α ι ὅ σ ο τ ὸ δ υ ν α τ ὸ ν π ε ρ ι σ σ ὶ τ ε ρ ο ἢ ἑ ὥ ν η ἄ ν α λ ο γ ι κ ῆ ς κ α τ α ν ο μ ῆ ς τ ο ů κ έ ρ δ ο υ ς (PEREQUATION) καὶ νὰ «ἀντλεῖται» ἡ ἀξία τῶν λιγώτερο παραγωγικῶν κεφαλαίων, νὰ ἐπενεργεῖ στοὺς μᾶξιμουμ ὁ νόμος τῶν σχετικῶν δαπανῶν παραγωγῆς (ἐμφύτευση νησίδων — βλέπε INTERVENTION COMMUNISTE No 2 «FOS...»), πράγμα ποὺ συνοδεύεται ἀπὸ τὴν καταστροφὴ κάθε ἐθνικῆς οἰκονομίας. Δὲν πρόκειται λοιπὸν μὲ κανένα τρόπο γιὰ μιὰ ἐνοποίηση ἀποκλειστικὰ εἰς ἑαυτὸν τοῦ προλεταριάτου μὲ τὴν ἐξάλειψη τοῦ ἐνδοκαπιταλιστικοῦ ἀνταγωνισμοῦ, ἀλλὰ ἀντίθετα γιὰ μιὰ διεύρυνση τοῦ τελευταίου. Αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ ἀναγκαιότητα δίνει σ' ἕνα ἄνθρωπο σὰν τὸν Κίσσιγκερ ρόλο πρῶτου πλάνου, δεδομένου ὅτι οἱ Η.Π.Α. εἶναι διαρκῶς υποχρεωμένους νὰ ἐπεκτείνουν τὴ ζώνη τους ὅπου πραγματοποιεῖται ἡ ἀναλογικὴ κατανομή τοῦ κέρδους.

Μέσα στὰ πλαίσια τῆς πτωτικῆς τάσης τοῦ ποσοστοῦ κέρδους κάθε κεφάλαιο ἐπιζητεῖ νὰ ἀυξήσει τὴν παραγωγικότητά του ὥστε νὰ πραγματοποιήσῃ πρὸς ὄφελός του μιὰ μεταβίβαση ἀξίας μέσω τῆς γενικῆς διαδικασίας ἐξίσωσης τοῦ ποσοστοῦ κέρδους. 'Αλλὰ ἡ ἐπιδίωξη αὕτη ἀπαιτεῖ τὴν ἀύξηση τῆς ἐκμηχάνισης καὶ τῆς αὐτοματοποίησης, ἄρα καὶ τοῦ πάγιου κεφαλαίου σὲ σχέση μὲ τὸ μεταβλητό. Κι' αὐτὸ μὲ τὴ σειρά του συνεπάγεται τὴν τάση ἀποκλειστικῆς μετατροπῆς τοῦ προσθέτου κεφαλαίου σὲ πάγιο κεφάλαιο, τὸ ὁποῖο ἀπλῶς μεταβιβάζει τὴν ἀξία του στὸ προϊόν.

Ἐνῶ ὁ ἀνταγωνισμὸς ἔπαιζε τὸ ρόλο ἐνὸς «σωματεῖον» τῶν καπιταλιστῶν», ἀπ' τὴ στιγμή ποὺ τὸ ζήτημα δὲν εἶναι πιά «νὰ διαμοιραστοῦν τὰ κέρδη ἀλλὰ οἱ ζημιές, ὁ καθένας ἐπιζητεῖ νὰ μειώσει κατὰ τὸ δυνατόν τὸ μερίδιό του καὶ νὰ τὸ φορτώσῃ στὴν πλάτη τοῦ διπλανοῦ του. Γιὰ τὴν καπιταλιστικὴ τάξη ἡ ζημία εἶναι ἀναπόφευκτη. 'Αλλὰ τὸ θέμα τοῦ μεριδίου ποὺ ἀντιστοιχεῖ σὲ κάθε ἄτομο, καὶ μάλιστα ἐὰν πρόκειται νὰ ἔχει ἕνα μερίδιο, εἶναι ζήτημα δυνάμεως καὶ πα-
νουργίας» (Μάρξ, «Κεφάλαιο», ED. SOCIALES, Παρίσι 1957, Βιβλίο III, Μέρος 3, Κεφάλαιο XV). 'Ετσι, ὅταν πέφτει τὸ ποσοστὸ κέρδους, κάθε κεφάλαιο ἐπιζητεῖ νὰ μειώσει τὴν ἀτομικὴ ἀξία τῶν ἐμπορευμάτων του κάτω ἀπ' τὴ μέση κοινωνικὴ ἀξία τους, ὥστε νὰ πραγματοποιήσῃ ἕνα υπερκέρδος ἢ ἑκτακτὸ κέρδος. Ἐπομένως ἡ ἴδια ἡ ἐκτύλιξη τοῦ νόμου τῆς πτωτικῆς τάσης τοῦ ποσοστοῦ κέρδους παρεμποδίζει τὴ δημιουργία αὐτόνομων κεφαλαίων γιατί «αὐξάνει τὸ μίνιμουμ κεφάλαιο ποὺ πρέπει νὰ διαθέτῃ ὁ ἀτομικὸς καπιταλιστὴς γιὰ νὰ χρησιμοποιήσῃ παραγωγικὰ τὴν ἐργασία... Ταυτόχρονα αὐξάνει τὴ συγκέντρωση, γιατί πέρα ἀπὸ ὀρισμένα ὄρια ἕνα μεγάλο κεφάλαιο μὲ χαμηλὸ ποσοστὸ κέρδους συσσωρεύεται γρηγορότερα ἀπὸ ἕνα μικρὸ κεφάλαιο μὲ ὑψηλὸ ποσοστὸ κέρδους» (στὸ ἴδιο, τόμος VI, σ. 263). 'Επὶ πλέον, μέσα σὲ τέτοιες συνθῆκες, ἡ μάζα τοῦ κέρδους ποὺ πραγματοποιεῖ ἕνα ἰδιαίτερο κεφάλαιο προέρχεται περισσότερο ἀπ' τὴ μεταβίβαση ὑπεραξίας ἀπὸ ἕνα κεφάλαιο χαμηλότερης παραγωγικότητος, παρὰ ἀπ' τὴ μάζα τῆς ὑπεραξίας ποὺ παρήγαγε στὴ δική του παραγωγικὴ διαδικασία. Ἡ συσσώρευση τοῦ κεφαλαίου ἀπὸ ἐκτακτικὴ γίνεται ἐντακτικὴ. Αὕτη ἡ ἀνατροπὴ ποὺ πιγάζει ἀπ' τὴν περιορισμένη δόση (τὸ κέρδος) τῆς ἀνάπτυξης τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων στὸ καπιταλιστικὸ καθεστῶς, ἀνοίγει μιὰ περίοδο βίας καὶ καταστροφῆς. Ἕνας πόλεμος θὰ πραγματοποιήσῃ διὰ τῆς βίας μιὰ τεράστια μεταβίβαση ἀξίας σὲ διεθνῇ κλίμακα: πρόκειται γιὰ μιὰ διαδικασίαν ἀνολογικῆς κατανομῆς τοῦ κέρδους μέσω τῶν ὅπλων.

Σήμερα ἡ συσσώρευση πραγματοποιεῖται μὲ τὴ διαρκῆ ἐπαναστατικοποίηση τῆς ὀργανικῆς σύνθεσης τοῦ κεφαλαίου, ἐπιταχύνοντας ἔτσι τὴν πτώση τοῦ ποσοστοῦ κέρδους. 'Απ' τὴν ἄλλη μεριά, «ἡ πτώση τοῦ ποσοστοῦ κέρδους ἐπιταχύνει τὴ συγκέντρωση τοῦ κεφαλαίου καὶ τὴ συγκεντροποίησή του μέσω τῆς ἀπαλλοτρίωσης τῶν λιγώτερο σημαντικῶν καπιταλιστῶν» (Μάρξ, «Κε-
φάλαιο»). 'Αρα δημιουργεῖται καὶ μιὰ διαθροωνικὴ ἀδυναμία κεφαλαιοποίησης ὀρισμένων ἡπείρων,

χωρών ή περιοχών. “Εάν τὸ ποσοστὸ ἀξιοποίησης τοῦ συνολικοῦ κεφαλαίου, τὸ ποσοστὸ κέρδους, εἶναι ὁ στόχος τῆς καπιταλιστικῆς παραγωγῆς (ὥπως καὶ ἡ ἀξιοποίηση τοῦ κεφαλαίου εἶναι τὸ μοναδικὸ μέσο του), ἡ πτώση του θὰ ἐπιβραδύνει τὴ δημιουργία νέων αὐτόνομων κεφαλαίων, κι ἀπ’ τῇ στιγμῇ αὐτῇ φαίνεται νὰ ἀπειλεῖ τὴν ἀνάπτυξη τῆς καπιταλιστικῆς παραγωγικῆς διαδικασίας, ἐννοεῖ τὴν υπερπαραγωγή, τὴν κερδοσκοπία, τὶς κρίσεις, τὴν ἐμφάνιση πλεονάζοντος κεφαλαίου δίπλα σ’ ἓνα πληθυσμὸ πὺλ πλεονάζει» (στὸ ἴδιο). “Ὅσο περισσότερο πέφτει τὸ ποσοστὸ κέρδους, τόσο σημαντικώτερο πρέπει νὰ εἶναι κάθε χρησιμοποιοῦμενο κεφάλαιο καὶ τόσο ἐντονώτερα ἐμφανίζεται ἡ συγκέντρωση καὶ ἡ ἀδυναμία δημιουργίας αὐτόνομου κεφαλαίου.

Πέρασε πιά ἡ ἐποχὴ ὅπου τὸ κεφάλαιο ἔτεινε νὰ ἀναπτυχθεῖ σ’ ἐλόκληρο τὸν πλανήτη (δικαιοσύνη θεμελιωμένη στὴν ἀναζήτηση ἀπόλυτης υπεραξίας). Ἡ δημιουργία κάθε νέας παραγωγικῆς μονάδας ἀπαιτεῖ μιὰ ἀκίνητηποίηση κεφαλαίου, πὺλ τὰ κέρδη ἐλοένα λιγώτερο μποροῦν νὰ τῇ στηρίζουν (προβλήματα τοῦ CASH-FLOW, τῆς «ροῆς ρευστοτήτων». Στὴ λογιστικὴ τῶν ἐπιχειρήσεων: κέρδη σὺν ἀποσβέσεις ἐν ὄψει ἐπανεπένδυσης, ἡ ἱκανότητα ἐπανεπένδυσης. Βλέπε ἐπίσης τὰ προβλήματα τῆς πίστης καὶ τοῦ πληθωρισμοῦ). Τὸ κεφάλαιο ἔχει ἐμπλακεῖ σ’ ἓνα φαῦλο κύκλο ὅπου ὁ ἀγώνας ἐναντίον τῆς πτώσης τοῦ ποσοστοῦ κέρδους μέσω τῆς μάζας τοῦ κέρδους ἐπιφέρει ἐκ νέου πτώση τοῦ ποσοστοῦ κέρδους.

«Ἡ μάζα τῆς υπεραξίας πὺλ παράγει ἓνα κεφάλαιο δεδομένου μεγέθους εἶναι ἀποτελεσμα δύο παραγόντων, τοῦ ποσοστοῦ τῆς υπεραξίας καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐργατῶν πὺλ ἀπασχολοῦνται μ’ αὐτὸ τὸ ποσοστὸ» (στὸ ἴδιο, σ. 246). Ἡ ἀνησυχία τῶν ἐμπειρογνομόνων τοῦ «Ὄργανισμοῦ Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ Ἀναπτύξεως» (Ο.Ο.Σ.Α.) γίνεται πολὺ ἐνδιαφέρουσα: πράγματι, τοὺς ἀνησυχεῖ τὸ γεγονός ὅτι ἡ οἰκονομικὴ ἀνάκαμψη δὲν συνοδεύεται ἀπὸ μιὰ σημαντικὴ μείωση τῆς ἀνεργίας. Κάθε κεφάλαιο, ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ λογικὴ του, ἐπιζητεῖ νὰ αὐξήσει τὴν παραγωγικότητά του ὥστε νὰ πραγματοποιήσει πρὸς ὄφελός του μιὰ μεταβίβαση ἀξίας. “Ἐστὶ τὴν ἴδια στιγμῇ πὺλ τὸ κεφάλαιο ὑποχρεώνεται νὰ θυσιάσει σὲ παγκόσμια κλίμακα ἓνα μεγάλο μέρος τῆς ἐργασιακῆς δύναμης, ἐπιζητεῖ ἀπὸ μέρους τῆς χρησιμοποιούμενης ἐργασίας τὴ μᾶξιμου ἀξιοποίηση. Ἀδελάνει τὸ ποσοστὸ ὑπεραξίας, ἀλλὰ ἡ αὐξηση τοῦ ποσοστοῦ υπεραξίας ἐνὸς δεδομένου κεφαλαίου ἐπιφέρει ἀναγκαστικὰ μιὰ πτώση τοῦ ποσοστοῦ κέρδους· μέσα στὴν ἴδια τὴ συσσωρευτικὴ του ἀνάπτυξη, τὸ κεφάλαιο υποδηλώνει ὅτι εἶναι ἓνα ἔωφλημένο σύστημα.

Ποτὲ δὲν ὑπάρχει πλεόνασμα υπεραξίας σὲ σχέση μὲ τὶς ἀνάγκες τοῦ κεφαλαίου. Σήμερα, παρὰ τὶς διαστάσεις τῆς, ἡ μάζα τῆς υπεραξίας δὲν ἀνταποκρίνεται πιά στὶς ἀνάγκες τῆς συσσώρευσης· φυσικὰ αὐτὸ μπορεῖ νὰ ἐκφραστεῖ μὲ τὴν υπερπαραγωγή κατανάλωτικῶν ἢ παραγωγικῶν ἀγαθῶν πὺλ ἀδυνατοῦν νὰ λειτουργήσουν σὰν κεφάλαιο, ὅχι ἐξαιτίας τῆς αὐξησης τῆς περίφημης υπεραξίας ὅπως θὰ τὸ ἤθελε ἡ Ρόζα Λούξεμπουργκ, ἀλλὰ ἀντίθετα ἐξαιτίας μιᾶς ὑποπαραγωγῆς υπεραξίας, ἄρα τῆς ἀνικανότητος ὀρισμένων μέσων παραγωγῆς ἢ μέσων κατανάλωσης νὰ λειτουργήσουν σὰν κεφάλαιο σ’ ἓνα δεδομένο βαθμὸ ἐκμετάλλευσης. Ἡ συσσώρευση σ’ ἓνα προγενέστερο βαθμὸ ἐκμετάλλευσης θὰ ἐνσωματώνει βεβαίως στὸ προϊόν περισσότερη ἀξία, δὲν πρέπει ὅμως νὰ ξεχνᾷμε ὅτι κάθε κεφάλαιο ἀντιτίθεται ἀπὸ τὴ φύση του σὲ κάθε ἄλλο κεφάλαιο κι’ αὐτὴ ἡ πρόσθετη ἀξία θὰ ὀδηγοῦσε μοιραῖα τὴν ἐπιχείρηση στὴ χρεωκοπία γιατί, δεδομένης μιᾶς ἴσης τιμῆς στὴν ἀγορὰ γιὰ τὸ ἴδιο προϊόν, πραγματοποιεῖται μιὰ μεταβίβαση ἀξίας, ἓνα υπερκέρδος, πρὸς ὄφελος τοῦ κεφαλαίου πὺλ τὸ προϊόν του περιέχει λιγώτερη ἀξία.

Ἡ τωρινὴ ἀναζήτηση τοῦ υπερκέρδους σημαίνει ὅτι στὸ παρὸν στάδιο τῆς συσσώρευσης μιὰ ἐπέκταση τῆς παραγωγῆς πάνω στὴ βάση παλιῶν μεθόδων ἔγινε ἀδύνατη γιὰ τὸ κεφάλαιο. Ἐκεῖνο λοιπὸν πὺλ χαρακτηρίζει τὴν τωρινὴ φάση συσσώρευσης, εἶναι ἡ ἀναγκαιότητα νέων μεθόδων πὺλ «μεταβιβάξουν στὸ ἐμπόρευμα, παρμένο ἐξέχρωα, ἓνα πρόσθετο ποσὸ ἀξίας γιὰ φθορὰ τοῦ παγίου κεφαλαίου μικρότερο ἀπ’ τὸ ποσὸ ἀξίας πὺλ ἐξοικονομεῖται μὲ τὴ μείωση τῆς ζωντανῆς ἐργασίας» (στὸ ἴδιο). ἀπὸ δὴ προκύπτει ἡ τωρινὴ ἀντίφαση μεταξὺ παραγωγικότητας καὶ ἐπενδύσεων, πὺλ δαξὶ σὲ τόσες ἀνησυχίες τοὺς ἐμπειρογνώμονες τοῦ Ο.Ο.Σ.Α.

Ὁ τωρινὸς τρόπος συσσώρευσης, ἡ ἀναζήτηση υπερκέρδων, ἡ παγκόσμια ἐνοποίηση — πόλεμος τοῦ κεφαλαίου, δείχνει ἐξελκθαρα ὅτι οἱ δυσχέρειες τοῦ κεφαλαίου δὲν ἐρίσκονται ποτὲ στὴ σφαίρα τῆς κυκλοφορίας ἀλλὰ ἀντίθετα στὴ σφαίρα τῆς παραγωγῆς. “Ὅταν ἡ ὑψωση τῆς ὀργανικῆς σύνθεσης κάνει ἀδύνατη γιὰ τὸ κεφάλαιο τὴν ἐπέκταση τοῦ παραγωγικοῦ του κύκλου (τὸ

κεφάλαιο - νούφαρο της Ρόζας Λούξεμπουργκ), ή μάζα του κέρδους δεν μπορεί πιά να αντισταθμίσει την πτώση του ποσοστού του, γιατί κάθε παραγωγική μονάδα επιδιώκει βέβαια να αυξήσει τη μάζα της υπεραξίας αλλά καταλήγει να αυξήσει τη μάζα του συνολικού κεφαλαίου σε σχέση με την παραχθείσα συνολική υπεραξία (διαδικασία θεμελιωμένη στην αναζήτηση σχετικής υπεραξίας). Έτσι εξηγείται το νέο χαρακτηριστικό της προδιαγραφόμενης ύφεσης, ότι δηλαδή συνοδεύεται από ύψωση των τιμών. Η αύξηση της υπερεργασίας, άρα και της σχετικής υπεραξίας, δεν αυξάνει τη συνολική αξία του προϊόντος εάν το απελευθερωνόμενο κεφάλαιο μετατρέπεται σε πάγιο κεφάλαιο (μία τάση που δεν μπορεί βέβαια να πραγματοποιηθεί απόλυτα και στατικά). Η μάζα των έμπορευμάτων αυξάνεται αλλά η ονομαστική αξία τους μειώνεται.

Η τωρινή επαναστατική ανάκαμψη δείχνει ότι οι καπιταλιστικές σχέσεις παραγωγής είναι ξωφλημένες, ότι η αξιοποίηση μιας μάζας αξίας ανώτερης από τη σημερινή έγινε αδύνατη — μολοντί βέβαια αυτό αποτελεί μία λογική τάση και όχι μία στατική πραγματικότητα, που άπλούστατα θα σήμαινε το τέλος του καπιταλισμού. Όμως στο βιβλίο του «Ο παγκόσμιος πληθωρισμός και οι πολυεθνικές εταιρείες» (έκδ. SEUIL, Παρίσι 1973), ο CH. LEVINSON σημειώνει ότι το 65ο το συνόλου των επενδύσεων στις δυτικές γῶρες άποσκοπούν στη βελτίωση της τεχνολογικής αποτελεσματικότητας ή στον περιορισμό της ζωντανής εργασίας, ενώ μόνο 35ο άποσκοπούν στην αύξηση του παραγωγικού δυναμικού. Η παραγωγή εργαλειομηχανών δεκαπλασιάστηκε μεταξύ του 1967 και του 1970, και οι οικονομολόγοι ανακαλύπτουν μαζί με τον «στασιμοληθωρισμό» μία νέα ανωμαλία, τη συνύπαρξη ανεργίας και ανάπτυξης, τ ο ν ἄ ν θ ρ ω π ο σ ἄ ν μ ὁ λ υ ν σ η τ ο ὅ σ υ σ τ ῆ μ α τ ο ς ...

ΔΥΟ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΕΤΝΑΜ

Δημοσιεύουμε πιο κάτω σάν στοιχεία για τή συζήτηση του βιετναμικού ζητήματος δύο προκηρύξεις που κυκλοφόρησαν τὸ 1971-72 καὶ προέρχονται ἀπὸ δύο διαφορετικὲς πολιτικὲς ὁμάδες. Εὐθέως ἐξ ἀρχῆς ὁ π ο ρ α μ μ ῖ ζ ο υ μ ε τ ῆ θ ε μ ε λ ι ὠ ῖ η ῖ α φ ω ν ῖ α μ ε ς μὲ αὐτὲς στὴ λαθεμένη ἀντίληψη τῆς τάξης τῶν τάξεων, γιατί τὸ προλεταριάτο δὲν γίνεται κατανυγτὸ σάν κ ο ι ν ω ν ι κ ῆ σ χ έ σ η μ έ σ α σ τ ὸ π ρ ο τ σ έ σ σ ο ἀ ν α π α ρ α γ ω γ ῆ ς τ ο ὗ κ ο ι ν ω ν ι κ ο ὗ Κ ε φ α λ α ῖ ο υ. Ἔτσι ἐπικρατεῖ μιὰ διαφορομένη ἀποψη ποὺ ἐδηγεί στὴ θεώρηση τοῦ προλεταριάτου σάν «μάζα αὐτόνομης», χωρὶς συνείδηση, ποὺ μπορεῖ εἴτε νὰ χειραγωγηθεῖ ἀπὸ τοὺς «προδότες» καὶ νὰ ἐγκλωβιστεῖ μέσα στὰ «σφάλματα», εἴτε νὰ πάρει σωστὸ προσανατολισμὸ χάρις τῇ δράσει τῶν ἀληθινῶν ἐπαναστατῶν! Σάν ἀποτέλεσμα, ἡ κοινωνικὴ πρακτικὴ αὐτῶν τῶν ὁμάδων περιορίζεται σὲ μιὰ πρακτικὴ τῆς ὁργάνωσης καθαυτῇ — ἔστω καὶ μὲ τρόπο ὅχι ἀνοιχτὸ καὶ ἀπερίφραστο.

Παρ' ὅλα αὐτά, τὰ στοιχεῖα τῆς ἀνάλυσης ποὺ περιέχονται στὶς προκηρύξεις συμβάλλουν θετικὰ σὲ μιὰ κριτικὴ τοῦ κοινωνικοῦ Κεφαλαίου.

(Σημείωση τοῦ «BULLETIN COMMUNISTE»)

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ «LUTTE DE CLASSE»

«Πλόσυοι! προύχοντες (SIC!!), Στρατιῶτες! Ἐργάτες! Ἀγρότες! Ἐμποροί! Ὑπάλληλοι! Νέοι! Γυναικες! Ὅλοι ἐσεῖς ποὺ ἡ καρδιά σας πάλλεται ἀπὸ πατριωτισμὸ! Τούτη τὴν ὥρα ὑπάρχει μόνον ἡ ἐθνικὴ ἀπελευθέρωση!»
Χὸ - Τοῖ - Μίνχ

ΟΙ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΟΙ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

Κάρλ Μάρξ

Δὲν ἀμφισβητοῦμε τὸ δικαίωμα τοῦ βιετναμέζικο ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ μετώπου F.N.L. νὰ προτιμάει τὴν κυριαρχία τοῦ ρωσσικοῦ ἢ κινέζικο κεφαλαίου ἀπὸ τὴν κυριαρχία τοῦ δυτικοῦ κεφαλαίου. Ἐκεῖνο ποὺ ἀμφισβητοῦμε εἶναι ἡ καλλιέργεια τῆς ψευδαίσθησης τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἡ ἐπιμονὴ τῶν Δεγικστῶν τῆς Δύσης νὰ βλέπουν παντοῦ τὸ «σοσιαλισμὸ». Τουλάχιστον τὸ F.N.L. διακρίνεται γιὰ τὴν εὐκρίνειά του καὶ συνδυάζει ἀπροσχημάτιστα τὸ σταλινικὸ ρεφορμισμὸ τοῦ προγράμματός του μὲ τὴ δικαιοσύνη τῶν ἀγώνων.

Μέχρι τὴν τελικὴ νίκη... Ἀλλὰ παὰ νίκη;

«Ἡ δύναμη ποὺ ἐγγυᾶται τὴν ἐκπλήρωση τοῦ καθήκοντός μας, τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῆς ἀμερικάνικης ἐπίθεσης καὶ τῇ σωτηρίᾳ τῆς χώρας μας, εἶναι ἡ πλατεῖα ἐθνικὴ ἐνότητα. Τὸ F.N.L. τοῦ Νοτίου Βιετνάμ ὑποστηρίζει: σταθερὰ τὴν ἐνότητα ὅλων τῶν κοινωνικῶν στρωμάτων καὶ τάξεων». Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἀσκησης τῆς ἐξουσίας στ' ὄνομα ὅλων τῶν κοινωνικῶν τάξεων ἀποτελεῖ κορυφαῖο δείγμα τῆς ἀστικῆς ἰδεολογίας. Ἐξάλλου τὸ F.N.L. θέλει νὰ «δημιουργήσει ἕνα σύστημα μισθῶν καὶ πριμ γιὰ τὴν αὔξηση τῆς παραγωγικότητας» (Sic!!!) καὶ ἀκόμα νὰ «ἐνθαρρύνει τοὺς ἰ δ ι ο κ τ ῆ τ ε ς φυτεῶν καὶ βιομηχανικῶν συγκροτημάτων νὰ συνεχίσουν τὴν ἐκμετάλλευσή» (τῶν ἐργατῶν). Τέλος, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐργατικὸς ἀγῶνες, φιλοδοξεῖ νὰ «ρυθμίσει: τίς διαφορὲς μεταξὺ ἐργοδο-

των και εργατων με τις διαπραγματεύσεις και τη μεσολάβηση της εθνικής και δημοκρατικής διοίκησης» (F.N.L.: πρόγραμμα του 1965). Έχουμε την εντύπωση ότι ακούσαμε κάποιον ευρωπαίο υπουργό εργασίας, ενθουσιώδη υπέρμαχο των ειρηνικών διαπραγματεύσεων υπό την διαίτησία του Κράτους (του Κεφαλαίου). Σ' αυτό το πατριωτικό πρόγραμμα, που ο ρεφορμισμός του μόλις και μετά βίας είναι αντάξιος του Ντεγκώλ, μάταια θ' αναζητούσαμε την ακίνδυνη πιά λέξη «σοσιαλισμός».

Η πολιτική του F.N.L. ίσως είναι «προσθευτικώτερη» από το επαίσχυντο καθεστώς της Σαϊγκόν — στο βασίλειο των τυφλών άρχει ο μονόφθαλμος — όμως δεν έχει καμιά σχέση με τα άμεσα είτε ιστορικά συμφέροντα του προλεταριάτου.

Σήμερα ούτε καν οι Η.Π.Α. δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν «ανεξάρτητες». Το σοβιετικό, το δυτικό και το κινέζικο μπλόκ οδηγούνται, παρ' όλες τις αναθέσεις τους, στη συνεργασία για να αντιμετωπίσουν τη γενικευμένη κρίση που διαγράφεται στον όριζοντα του παγκόσμιου κοινωνικού κεφαλαίου.

Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες, ή ανεξαρτησία μιας μικρής χώρας όπως το Βιετνάμ (που ούτως ή άλλως δεν έχει καμιά σχέση με το σοσιαλισμό) είναι καθαρή απάτη, και ο αναμφισβήτητος ήρωας των βιετναμέζων αγωνιστών είναι στην καλύτερη περίπτωση τραγωδία.

Πόσες Κούδες, πόσα Σουδάν, πόσες Βεγγάλες θα χρειαστούν ακόμα για να πάν-ψουν οι διανοητικώς ανάπηροι της Δύσης να φωνάζουν ότι «το F.N.L. θα νικήσει»;

Από την Πολωνία ίσαμε την Άργεντινή, το προλεταριάτο επανεμφανίζεται στην πάλη των τάξεων σαν δύναμη αυτόνομη. Στη Δύση όπως και στην Άνατολή, το φάσμα της κοινωνικής ανατροπής επανέρχεται για να ταραξει τον ύπνο της μπουρζουαζίας, ιδιωτικής είτε κρατικής. Και αυτή προσπαθεί να του καταφέρει το πλήγμα που είχε τόση επιτυχία στον πρώτο και το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο: να καταστρέψει το προλεταριάτο προσδένοντάς το στο άρμα άλλων τάξεων, οδηγώντας το να πάρει μέρος στις ενδοϊμπεριαλιστικές διαμάχες σ' όνομα της δημοκρατίας, του αντιφασισμού ή του αντιιμπεριαλισμού.

Σύντροφοι, μην αφήσετε τη μπουρζουαζία της Άνατολής και της Δύσης να σας χειραγωγεί!!!

Ο μ ο ν α δ ι κ ο ς τρόπος να συμβάλουμε στη χειραφέτηση των βιετναμέζων εργατών και αγροτών είναι να διεξάγουμε ε δ ω μ iάν αδιάλλακτη ταξική πάλη.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ «REVOLUTION INTERNATIONALE»

ΟΙ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΟΙ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΠΑΤΡΙΔΑ
ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΤΙΠΟΤΑ ΝΑ ΚΕΡΔΙΣΟΥΝ ΑΛΛΑ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΧΑΣΟΥΝ
ΤΑ ΠΑΝΤΑ ΣΤΟΥΣ «ΕΘΝΙΚΟΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥΣ» ΑΓΩΝΕΣ

ΕΝΩ:

— Το καπιταλιστικό οικοδόμημα κλονίζεται απ' όλες τις μεριές

— Η νομισματική κρίση φέρνει σε απόγνωση τους άστους όλου του κόσμου γιατί αποκαλύπτει το σημερινό αδιέξοδο της καπιταλιστικής οικονομίας (ή πτώση της τιμής των πρώτων υλών που θίγει κυρίως τις υπανάπτυκτες χώρες, οι καθοδικές τάξεις των τιμών στα κυριώτερα διεθνή χρηματιστήρια αξιών, ή χρεωκοπία της Ρόλλς - Ρόυς και των ναυπηγείων του Κλάιντ στην Άγγλία και της Λόκχεντ στις Η.Π.Α., οι δυσκολίες της Φολκσβάγκεν στη Γερμανία, της Φιάτ στην Ιταλία ή της Σίντελκορ στη Λωρραίνη, δεν είναι παρά τα πρώτα και θεαματικώτερα συμπτώματα αυτού του αδιέξοδου).

— Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες ή ανεργία αυξάνεται σ' όλες τις αναπτυγμένες και υπανάπτυκτες χώρες (σύμφωνα με έπίσημα στοιχεία υπάρχουν έξη εκατομμύρια άνεργοι στις Η.Π.Α., ένα εκατομμύριο στη Μεγάλη Βρεταννία και στην Ιταλία, 600.000 στη

Γαλλία, 500.000 στη Γερμανία, ενώ παράλληλα αυξάνεται ή μζέρια και πληθαίνουν οι λιμοί στις υπανάπτυκτες χώρες).

— Οι πραγματικοί μισθοί των εργαζομένων συμπίεζονται ολοένα και περισσότερο από την άνοδο των τιμών, τις καθηλώσεις των αποδοχών και τα προγράμματα λιτότητας.

— Η μπουρζουαζία κάθε χώρας προσπαθεί να αναβάλλει την κατάρρευσή της με μεγάλες μανούβρες, οικονομικές (όπως τα μέτρα Νίξον) και πολιτικές «ταξίδι του Μπράντ στην Ε.Σ.Σ.Δ., του Μπρέζνιεφ και της Ίντιρα Γκάντι στο Παρίσι, του Κάστρο στη Χιλή του Άλλέντε, αναγγελία της επίσκεψης του Νίξον στο Πεκίνο, εισδοχή της Κίνας στον Ο.Η.Ε., κλπ.), που όλες τείνουν να φορτώσουν τις δυσκολίες κάθε μπουρζουαζίας στη ράχη των ανταγωνιστριών της κι έτσι εξώνουν τους ενδοϊμπεριαλιστικούς ανταγωνισμούς.

— Από το Γκντάνσκ ως τη Βαρκελώνη, από την Κόρντομπα ως το Τέλ-Αβίβ, οι εργάτες διεξάγουν αγώνες στο δικό τους ταξικό πεδίο ενάντια σ' αυτή την κατάσταση και υιοθετούν ολοένα πιο ριζοσπαστικές και αυτόνομες μορφές πάλης...

Ενώ συμβαίνουν όλα αυτά τα γεγονότα, προάγγελα μιας επίκτητης εξόρμησης της προλεταριακής πάλης πέρα από κάθε εθνικό όριο, βλέπουμε τα διάφορα ρεύματα της «άριστερας» (από το Κομμουνιστικό Κόμμα ως τους τροτσκιστές, από το Ένοπλημένο Σοσιαλιστικό Κόμμα ως τους μαοϊκούς...) να διοργανώνουν μιάν όλόκληρη σειρά από καμπάνιες υπέρ της «ειρήνης των ανθρώπων καλής θέλησης», είτε καμπάνιες ύποστη-ριξης προς τους υπερπατριωτικούς «εθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες».

Η ιστορία των τελευταίων πενήντα χρόνων δεν παύει να επιβεβαιώνει ότι:

‘Αφ’ ενός:

— ‘Ο πόλεμος είναι αναπόσπαστο συστατικό στοιχείο του καπιταλιστικού συστήματος και προϋπόθεση της επιβιώσής του. Έπομένως, όχι μόνο οι «ειρηνιστικές και δημοκρατικές» καμπάνιες δεν μπορούν να ασκήσουν καμμιάν επίδραση πάνω στην πορεία των γεγονότων, αλλά ο μοναδικός λόγος ύπαρξής τους είναι να σπέρνουν αὐταπάτες, να αποκοιμίζουν την επαγρύπνηση και τη μαχητικότητα της εκμεταλλευόμενης τάξης και να οδηγούν στην παραγκωνική δυσαρρέσκεια σ’ ένα άδιεξόδο. Τό μοναδικό σημαντικό εμπόδιο για την εκρηξη μιας ενδοϊμπεριαλιστικής σύγκρουσης είναι ή δξυνση της πάλης των ταξικών σε κάθε χώρα, και ή άπειλή του πολέμου θα εκλείψει οριστικά μόνο με την καταστροφή της καπιταλιστικής κοινωνίας.

‘Αφ’ ετέρου:

— Κατά την τελευταία περίοδο, ή δημιουργία νέων εθνών δεν οδήγησε σε καμμιά οικονομική πρόοδο αλλά αντίθετα σε μιάν αύξηση της μζέριας και του χάσματος που χωρίζει τις υπανάπτυκτες από τις ανεπτυγμένες χώρες. Είναι άσκοπο να αναφερθούμε σε περιπτώσεις όπως της Ινδίας, του Πακιστάν ή οποιασδήποτε αφρικανικής χώρας, για να δείξουμε ότι ή φαινομενική εθνική ανεξαρτησία κρύβει την έντατικοποιημένη νεοαποικιοκρατική καταπίεση.

— ‘Ο αγώνας κάθε υπανάπτυκτης χώρας ενάντια στην κηδεμονία μιας δύναμης την υποχρεώνει να επικαλεσθεί τη «βοήθεια» μιας άλλης δύναμης.

— Η «νικηφόρα» έκβαση των «εθνικοαπελευθερωτικών αγώνων» δεν είναι στην πραγματικότητα παρά ή μετάβαση της χώρας από την έπιρροή ενός ιμπεριαλιστικού μπλόκ στην έπιρροή ενός άλλου (ή «άπελευθέρωση» της Κούβας, για παράδειγμα, εκφράστηκε με μιά άπλη αλλαγή κηδεμονίας: ή Ε.Σ.Σ.Δ. στη θέση των Η.Π.Α.).

— Οι «εθνικοαπελευθερωτικοί αγώνες» χρησιμεύουν σάν διαπραγματευτικά άτο

τῶν μεγάλων δυνάμεων (χαρακτηριστική εἶναι ἡ στάση τῆς Κίνας, τοῦ «μεγάλου μετόπισθεν τῶν λαῶν ὅλου τοῦ κόσμου», ἀπέναντι στὴν ἐξέγερση τῆς Βεγγάλης).

— Ἐπομένως, ἡ συμμετοχὴ τοῦ προλεταριάτου σ' αὐτοὺς τοὺς ἀγῶνες δὲν σημαίνει τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὴν συμμετοχὴν τοῦ σὲ μὴν ἐνδοῦμπεριαλιστικὴ διαμάχη καὶ τὴν ἐγκυβέρνησιν τῶν ἀμεσῶν ὅσο καὶ τῶν ἱστορικῶν συμφερόντων του.

Τὴ στιγμὴν ποὺ τὰ ἐθνικὰ ὅρια γίνονται πολὺ στενὰ ἀκόμα καὶ γιὰ τὸ ἴδιο τὸ κεφάλαιο καὶ ποὺ ἡ ἐξαφάνισή τῶν ἐθνῶν θρῖσκεται στὴν ἡμερήσια διάταξη, οἱ «ἐθνικοαπελευθερωτικοὶ ἀγῶνες» δὲν ἔχουν καμμιά σχέση μὲ τὸν προλεταριακὸ διεθνισμό, ἀλλὰ ἀντίθετα ἀποτελοῦν τὴν ριζικὴ ἄρνησίν του.

Γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους, ἐνῶ τὸ προλεταριάτο ἐπανεμφανίζεται σὰν ἱστορικὴ τάξη τόσο στὶς βιομηχανικὰς μητροπόλεις ὅσο καὶ στὴν περιφέρειάν τους, ἐνῶ ξαναρχίζει τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῶν ἰδιωτικῶν καπιταλισμῶν τῆς Δύσης καὶ τὸν κρατικὸν καπιταλισμὸν τῶν ὑποτιθέμενων «σοσιαλιστικῶν χωρῶν», ἐνῶ ἡ κατάρρευση τοῦ συστήματος ἀνοίγει τὴν προοπτικὴν τῆς παγκόσμιας προλεταριακῆς ἐπανάστασης, αὐτὲς οἱ «ἀντιπολεμικαὶ», «ἀντιμπεριαλιστικαὶ», «ἀντιφασιστικαὶ» ἢ «δημοκρατικαὶ» καμπάνιαι, παρ' ὅλες τὶς ἐνδεχόμενες καλὰς προθέσεις μερικῶν ἀπ' ὅσους συμμετέχουν, σημαίνουν τὴν διατήρησιν τῶν μυθοπαιγμῶν ἡσέως ποὺ καλλιεργοῦνται ἀπὸ τὴν μπουρζουαζία σὲ βάρος τῶν ἐργαζομένων, καὶ ἐπομένως τὸν ἀποπροσανατολισμὸν καὶ τὴν ὑπονομήσει τῶν ἀγῶνων του.

Τὸ κρόσφατο παράδειγμα τῆς Βολιβίας, ὅπου οἱ προλεταριακὰς μάζες χειραγωγήθηκαν καὶ κατόπιν σφαγιασθήκαν στ' ὄνομα «ἐθνικῶν» λύσεων — ποὺ περιλάμβαναν τὸν κρατικὸν καπιταλισμὸν σύμφωνα μὲ τὸ ρωσσικὸ πρότυπο (ἐθνικοποιήσεις καὶ συνδιαχείριση, αἰτήματα τῶν τροτσικιστῶν τῆς «Διεθνούς Ἐπατροπῆς») καὶ σύμφωνα μὲ τὸ κινεζικὸ πρότυπο (ἀγροτικὴ μεταρρύθμιση καὶ διανομὴ τῆς γῆς, αἰτήματα τῶν τροτσικιστῶν τῆς «ἐπὶσημης» Τετάρτης Διεθνούς) — δείχνει μέχρι σημεῖο εἶναι σήμερα ἀντεπαναστατικὴ καὶ ἐγκληματικὴ ἡ προσανατολισμὸς τοῦ προλεταριάτου πρὸς τέτοιαις κατευθύνσεις. Σ' αὐτὸ τὸ τρίμημα τῆς ὑψηλῆς, ὁ μόνος δυνατὸς δρόμος ἀποκαλύφθηκε μεταξὺ ἄλλων ἀπὸ τὸν ἀγῶνα τῶν περουβιανῶν ἐργατῶν ἐναντίον τῆς «προοδευτικῆς» κυβένησός τους καὶ ἀπὸ τοὺς μεταλλουργοὺς τῆς Βενεζουέλας. Πράγματι, στὴν ἐθνικοποιημένη μεταλλουργικὴ βιομηχανία Sidor, οἱ ἐργάται ἀπέρριψαν τόσο τὶς θεωρίες τοῦ πολυθρύλητου «ἀντάρκαου» ὅσο καὶ τὰ συνδικαλιστικὰ ἐπιχειρήματα κατὰ τῆς ἀπεργίας (ποὺ προφασίζονταν τὴν υπεράσπισιν τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων ἀπέναντι στὸ ἰδιωτικὸν καὶ ξένο κεφάλαιον), καὶ ἀγωνίστηκαν κατὰ μέτωπον ἐναντίον τοῦ Κράτους, τῶν συνδικάτων καὶ τοῦ στρατοῦ ποὺ ἐπενέθη γιὰ ν' ἀπελευθερώσει τοὺς «αἰχμαλωτισμένους» συνδικαλιστὰς ἡγέτες...

Ἀπέναντι σ' ὅλες τὶς «προοδευτικὰς» καὶ «δημοκρατικὰς» μυθοποιήσεις, ποὺ δηγοῦν λογουχάρη στὴν κινητοποίηση γιὰ τὴ δίκην τῶν ἐθνικῶν ἐθνικιστῶν στὸ Μπουργκὸς ἐνῶ ταυτόχρονα πηγόταν στὸ αἷμα ὁ ἀγῶνας τῆς πολωνικῆς ἐργατικῆς τάξης ἐναντίον τοῦ καπιταλιστικοῦ Κράτους, ἢ ἀκόμα στὴν κινητοποίηση γιὰ τὴ δίκην τῶν τούρκων «πατριωτῶν» τὴ στιγμὴν τῆς αἱματηρῆς καταστολῆς τῶν ἐργατῶν τῆς Βαρκελώνης, ἡ μόνη δυνατὴ στάσις τοῦ προλεταριάτου εἶναι ἐκείνη ποὺ υἱοθέτησε στὶς ἐπαναστάσεις τοῦ παρελθόντος:

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΗ ΑΠΑΘΗ, ΑΔΙΑΛΛΑΚΤΗ ΤΑΞΙΚΗ ΠΑΛΗ!

ΕΙΤΕ ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΝΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΕΙΤΕ ΚΡΑΤΙΚΟ, ΕΙΤΕ Η ΜΠΟΥΡΖΟΥΑΖΙΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΗ ΕΙΤΕ ΥΠΑΝΑΠΤΥΚΤΗ, Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΤΟΥ ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΠΑΝΤΟΥ Ο ΙΔΙΟΣ: «Ο ΕΧΘΡΟΣ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΤΗ ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΧΩΡΑ!»

